

Koordinacijski odbor
za tehnične priprave za prevzem evra

POROČILO
o tehničnih pripravah na prevzem evra
v Republiki Sloveniji

Maj, 2006

I UVOD

Postopke tehničnih priprav na uvedbo evra v Republiki Sloveniji (ti potekajo že od vstopa v ERM 2) vodi in nadzira Koordinacijski odbor za tehnične priprave na prevzem evra, ki sta ga ustanovila Vlada Republike Slovenije in Banka Slovenije. Poleg Banke Slovenije in Ministrstva za finance ga sestavljajo še Ministrstvo za gospodarstvo, Združenje bank Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije, Agencija za zavarovalni nadzor, Agencija za trg vrednostnih papirjev, Statistični urad Republike Slovenije, Slovensko zavarovalno združenje, Klirinško depotna družba, Ljubljanska borza, Zveza potrošnikov Slovenije, Obrtna zbornica Slovenije in Slovenski inštitut za revizijo.

Koordinacijski odbor za tehnične priprave na prevzem evra je osrednje telo v Republiki Sloveniji, ki koordinira posamezne nosilce aktivnosti v povezavi s pripravami podjetij, finančnih posrednikov in javne uprave ter drugih subjektov pri prevzemanju evra kot nove domače valute. Koordinacijski odbor za tehnične priprave na prevzem evra o svojih dejavnostih redno pretežno ustno obvešča Guvernerja Banke Slovenije in Ministra za finance. S tem celovitim poročilom pa se želi podati vmesno poročilo o dosedanjem delu v prvi in drugi fazi priprav ter potrebnih nadaljnjih postopkih za uspešno izvedbo tega postopka do 1.1.2007 in je, poleg Vladi Republike Slovenije in Banki Slovenije, namenjeno tudi Državnemu zboru Republike Slovenije.

Poročilo o tehničnih pripravah na prevzem evra razčlenjuje elemente, pomembne za prehod na poslovanje v novi domači valuti Republike Slovenije. Razdelano je na šest poglavij in opremljeno s prilogami. V drugem poglavju razčlenjuje pravne podlage in zakone, ki jih je potrebno sprejeti ali dopolniti v Državnem zboru. V tretjem poglavju obravnava organiziranost za priprave na treh ravneh: evropski, nacionalni in izvajalski. V četrtem poglavju obravnava posamezne pomembnejše vsebine priprav in njihovo uresničevanje v Republiki Sloveniji. Posebno mesto daje vsebini Zakona o uvedbi eura. Peto poglavje povzema ključne ugotovitve sektorskih priprav, šesto pa opredeljuje vprašanja, ki jim bo treba posvečati pozornost v nadaljevanju priprav. V Prilogah so vključene ocene nosilcev priprav v posameznih sektorjih.

II PRAVNE PODLAGE

Pravna konvergenca je poleg ekonomske eden od pogojev za uvedbo evra v Republiki Sloveniji, saj je uvedba evra natančno določena z evropsko zakonodajo, ki jo je potrebno prenesti na nacionalni nivo in ustrezno dopolniti. Tako je pred uvedbo evra potrebna pravna uskladitev z določili Statuta Evropske centralne banke (ECB), ki je pogoj za pozitivno konvergenčno oceno. V ta namen je bil konec marca 2006 dopolnjen **Zakon o Banki Slovenije**. Spremembe sledijo zahtevam pravne konvergence iz Konvergenčnega poročila 2004. Spremembe zakona so objavljene v Ur.l. RS št. 39/06 z dne 13.4.2006. Že predtem je Državni zbor ratificiral tudi **Konvencijo o preprečevanju pranja denarja** iz leta 1929.

Pravila za uvedbo evra določa evropska zakonodaja. Poleg Pogodbe o evropskih skupnostih so pomembne tri Uredbe Evropskega Sveta:

- Uredba Sveta (ES) št. 974/98 o uvedbi evra
- Uredba Sveta (ES) št. 2866/98 o menjalnih razmerjih med evrom in valutami držav članic, ki sprejmejo evro
- Uredba Sveta (ES) št. 1103/97 o nekaterih določbah v zvezi z uvajanjem evra (kontinuiteta pogodbenih razmerij, zaokroževanje ipd.)

Uredba Sveta (ES) št 974/98 je bila dopolnjena 29. decembra 2005 in ureja tri možne scenarije novih prevzemaj evra. **Scenarij velikega poka, scenarij velikega poka z opuščanjem** in tradicionalni **scenarij s prehodnim obdobjem**. Vlada in Banka Slovenije sta se že pred časom odločili za scenarij velikega poka. Vlada R Slovenije bo ta scenarij morala potrditi v formalnem postopku, ki temelji na pozitivni oceni dosežene ekonomske in pravne konvergence v konvergenčnih poročilih ECB in Evropske Komisije.

Ob pravnih podlagah za prevzem evra obstojajo na evropski ravni tudi **priporočila dobre prakse**, ki temeljijo na izkušnjah prevzemanja evra v sedanjih državah članicah evroobmočja. Z njimi so seznanjene vse države članice, ki še niso prevzele evra. Priporočila dobre prakse so bila podlaga za pripravo Načrta za uvedbo evra v R Sloveniji. Pri uveljavljanju priporočil je pomembna presoja spremenjenih okoliščin uvajanja evra po letu 2002 in značilnosti organizacije tehničnih priprav v Republiki Sloveniji.

Uredbe Evropskega sveta državi članici, ki se vključuje v evroobmočje prepuščajo konkretno urejanje specifičnih tehničnih vprašanj, ki jih na ravni splošnih pravil določajo Uredbe Evropskega sveta (n.pr. dolžina obdobja dvojnega obtoka, dolžina obdobja zamenjave, izbira načinov zamenjave dolžniških instrumentov kapitalskega trga, ureditev prehoda v plačilnem prometu, podrobnosti zaokroževanja v primeru občutljivih proizvodov, dvojno označevanje cen ipd.).

Vlada R Slovenije se je odločila, da bo konkretna tehnična vprašanja izvedbe pravil iz Uredb Evropskega sveta reševala **kombinirano** s krovnim **zakonom o prevzemu evra**, spremembami **nekaterih področnih zakonov** in sprejetjem **nekaterih novih zakonov**. Na podlagi dosedanjih razprav je Vlada opredelila potrebo po naslednjih spremembah obstoječih ali po sprejetju novih zakonov:

- **Zakon o uvedbi eura (nov zakon)**

Predlog zakona je pripravila posebna delovna skupina v okviru Koordinacijskega odbora za tehnične priprave za prevzem evra. Predlog zakona je obravnaval v januarju 2006 tudi Svet Banke Slovenije in pred vložitvijo zakona v vladno proceduro priporočil širšo javno obravnavo. Od februarja 2006 je s tem namenom objavljen na spletnih straneh Ministrstva za finance. Prav tako se redno objavlja vse njegove dopolnitve kot delovno gradivo. Predlog zakona je že bil posredovan v mnenje ECB.

Po objavi osnutka za obravnavo v širši javnosti se je pojavila potreba po dopolnitvi naslednjih vsebin:

- 1) spremembe pisave imena evropske valute iz "evro" v "euro" v tistih zakonih in pravnih aktih, ki so bili sprejeti pred uveljavitvijo dopoljenega Zakona o Banki Slovenije

- 2) pravno bolj zavezujoče formulacije za zasebne izdajatelje dolžniških vrednostnih papirjev glede izhodiščne metode preračuna v primerih, ko se ti ne bi odločili za nobeno od metod, ki so jim na voljo
 - 3) določitve tečaja za preračunavanje podatkov iz preteklosti, ki so podlaga za določanje pravic in obveznosti iz zdravstvenega ter pokojninskega in invalidskega zavarovanja.
- **Zakon o dvojnem označevanju cen v tolarjih in evrih (nov zakon)**
Zakon je pričel veljati 26.11.2005, obvezno informativno dvojno označevanje cen pa se je pričelo s 1. marcem 2006.
 - **Zakon o finančnih zavarovanjih (spremembe in dopolnitve)**
Zakon ureja pogoje zavarovanja likvidnostnih posojil, ki jih bodo banke iz R Slovenije po prevzemu evra najemale v Evropskem sistemu centralnih bank (v nadaljevanju ESCB). Zakon je Vlada Republike Slovenije obravnavala in sprejela na svoji seji dne 20.4.2006 in ga po skrajšanem postopku posredovala Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo.
 - **Zakon o plačilnem prometu (spremembe in dopolnitve)**
Spremembe zakona so sprejete in objavljene v Ur.l. RS št. 39/06 z dne 13.4.2006.
 - **Zakon o prekrških (spremembe in dopolnitve)**
Spremembe so potrebne, ker ta zakon predstavlja podlago za določanje kazni za prekrške v vseh drugih zakonih. Spremembe zakona so sprejete in objavljene v Ur.l. RS št. 40/06 z dne 14.4.2006.
 - **Zakon o gospodarskih družbah (spremembe in dopolnitve)**
Zakon uvaja (poleg drugih dopolnitev, ki vse niso vezane na uvedbo evra) možnost izdajanja kosovnih delnic. Ta možnost omogoča lažjo prilagoditev na evro. Spremembe zakona so sprejete in objavljene v Ur.l. RS št. 42/06 z dne 19.4.2006.
 - **Zakon o davku na izplačane plače (spremembe in dopolnitve)**
Spremembe so potrebne, da pri preračunu zneskov posameznih razredov za odrejanje višine davka izločimo možnost nastopa nezveznosti (in s tem praznine glede obveznosti za plačilo davka). Spremembe zakona so sprejete in objavljene v Ur.l. RS št. 108/05 z dne 2.12.2005.

Zakone, kjer gre za vsebine, ki so v pristojnosti ECB, morajo pristojna ministrstva pred sprejetjem poslati v mnenje ECB. Pridobivanje mnenja ECB je obvezno in temelji na določilih Pogodbe o evropskih skupnosti.

III ORGANIZACIJA DELA

1. *EU raven*

Na ravni EU je poleti 2004 pričela z delom tehnična skupina predstavnikov javnih administracij (PAN II – Public Administration Network). Vanjo so vključeni predstavniki držav članic, ki še niso prevzele evra. Skupina je doslej na petih sestankih obravnavala naslednje vsebine:

- 1) predstavitev načrtov za prevzem evra v državah članicah z derogacijo
- 2) pravne podlage za prevzem evra in različni scenariji prevzemanja,
- 3) priporočila dobre prakse iz obdobja prve uvedbe evra,
- 4) temeljna vsebinska vprašanja priprav na prevzem evra, predvsem oskrba z gotovino in priprave bank, podjetij in javne uprave,
- 5) izkušnje posameznih držav in posameznih področij.

Zadnji sestanek skupine PAN II je bil 30. januarja 2006. Na prvem in zadnjem sestanku PAN II je sodeloval tudi komisar za ekonomske in denarne zadeve J. Almunia. Koordinacijski odbor za tehnične priprave za prevzem evra je pred vsakim sestankom PAN II obravnaval vsebine, ki so bile na dnevnem redu in po potrebi oblikoval stališča do njih. Prav tako se je redno seznanjal z razpravo in stališči, oblikovanimi na sestankih PAN II. V okviru priprav na vstop v ERM 2 in na prevzem evra je Evropska Komisija novim članicam nudila dodatno podporo z izmenjavo mnenj, informacij in neformalnimi posvetovanji.

V okviru javne komunikacijske kampanje v podporo prevzemu evra je bil z Evropsko Komisijo podpisan sporazum o strateškem partnerstvu, ki ureja skupne aktivnosti pri predstavljanju prevzemanja evra javnosti. Slovenija je vključena tudi v sodelovanje z Nizozemsko (t.i. twinning) pri prenosu izkušenj prevzemanja evra. Banka Slovenije se pripravlja na podpis Sporazuma z ECB, ki bo uvedel elemente skupnih aktivnosti pri javni komunikacijski kampanji.

2. *Nacionalna raven*

Na nacionalni ravni usklajuje aktivnosti v pripravah na prevzem evra Koordinacijski odbor za tehnične priprave na uvedbo evra. Oblikovala ga je že prejšnja Vlada, nova Vlada pa ga je obnovila s svojim sklepom na seji 3.2.2005 (v nadaljevanju Koordinacijski odbor). Vlada je imenovala institucije, ki so vanj vključene. Člane v Koordinacijskem odboru imenujejo institucije same. Koordinacijskemu odboru sopredsedujeta Banka Slovenije in Ministrstvo za finance. Koordinacijski odbor obravnava vprašanja skupnega pomena za vse izvajalce priprav in glede njihove vsebine oblikuje stališča, ki jih predstavniki v Koordinacijskem odboru prenašajo v odločitveni proces institucij, ki so odgovorne za uresničevanje priprav na posameznem področju.

Sopredsedujoča o procesu priprav vsak zase obveščata ministra za finance in guvernerja Banke Slovenije.

Koordinacijski odbor se sestaja praviloma enkrat mesečno, izmenično na Ministrstvu za finance in v Banki Slovenije. Za lažje uresničevanje priprav je oblikoval tudi tri delovne skupine:

- 1) delovno skupino za kapitalski trg pod vodstvom ATVP,
- 2) delovno skupino za IT testiranje na kapitalskem trgu pod vodstvom ATVP in

3) delovno skupino za odnose z javnostmi, ki jo vodita predstavnika za odnose z javnostjo Banke Slovenije in Vlade Republike Slovenije.

Te tri delovne skupine so pripravile predlog metodologije za preračun dolžniških instrumentov, načrt integralnega testiranja transakcij na kapitalskem trgu ter strategijo javne komunikacijske kampanje.

Vsebina tehničnih priprav na prevzem evra je opredeljena v skupnem dokumentu Vlade Republike Slovenije in Banke Slovenije Načrt za uvedbo evra (januar 2005) in v njegovi prvi dopolnitvi (februar 2006). Oba dokumenta sta dosegljiva na spletnih straneh Vlade Republike Slovenije in Banke Slovenije. Dokument je razdeljen v štiri poglavja:

- splošni del: obravnava scenarije uvedbe evra, organizacijo priprav in odnose z javnostjo;
- pravni okvir: obravnava vsebine potrebnih pravnih prilagoditev in način teh prilagoditev;
- merila dobre prakse: obravnava priporočila dobre prakse v državah članicah evrosistema in njihovo primernost za priprave v Republiki Sloveniji. Priporočila so strukturirana po naslednjih kriterijih: stroški zamenjave, preglednost postopkov, dvojni prikazi, uporaba evra, oskrba z evri, menjava bankovcev in kovancev, nadzor, obveščanje javnosti;
- sektorske priprave: poglavje je bilo vključeno v prvo dopolnitev Načrta uvedbe evra in obravnava aktivnosti v posameznih sektorjih v skladu s shemo organizacije priprav.

Načrt za uvedbo evra določa odgovorne nosilce priprav v posameznih sektorjih. V prvem obdobju je bilo delo Koordinacijskega odbora usmerjeno predvsem v oblikovanje sistemskih vsebin z vhodnimi informacijami za izvajalce priprav (dvojno označevanje cen, pravila za uvedbo evra, organizacija priprav, javna komunikacijska kampanja, priporočila dobre prakse). V nadaljevanju se Koordinacijski odbor posveča usklajevanju integralnega testiranja, predoskrbi z gotovino, spremljanju procesa priprav v posameznih sektorjih in lastni organiziranosti za delovanje ob samem prehodu.

3. *Sektorska raven*

a) Nosilci priprav

Sektorski nosilci priprav so vsak zase oblikovali svojo organizacijo priprav, ki temelji praviloma na naslednjih elementih:

- oblikovanje skupine, ki nadzoruje potek priprav in ga vodi eden od vodilnih delavcev oz. funkcionarjev,
- vzpostavitvi internetnega dostopa do informacij s področja, za katerega nosilec priprav odgovarja,
- vzpostavitvi sistema poročanja, ki omogoča spremljanje priprav pri subjektih, ki jih nadzirajo,
- posredovanje odgovorov na vprašanja, povezana s pripravami na prevzem evra,
- organizaciji individualnih razgovorov, seminarjev in delavnic, ki omogočajo poglobljeno izmenjavo mnenj glede konkretnih vprašanj priprav.

b) Izvajalci priprav

Organizacija dela pri izvajalcih priprav odraža različne pristope po posameznih sektorjih. V bankah so oblikovane posebne projektne skupine pod vodstvom ali sponzorstvom članov uprav, ki redno mesečno poročajo o napredku vodstvu projekta in tudi Banki Slovenije. Poročila dopolnjujejo ugotovitve iz pregledov Banke Slovenije na licu mesta in ugotovitve služb notranjega nadzora v bankah. Pri podjetjih obstoja delitev dela med Ministrstvom za gospodarstvo, ki pokriva javna podjetja in Gospodarsko zbornico Slovenije, ki pokriva zasebna podjetja. Ministrstvo in zbornica uresničujeta posebne programe razgovorov z izbranimi podjetji, ki so podlaga za verifikacijo procesa priprav in njihovega dopolnjevanja. Agencija za zavarovalni nadzor spodbuja priprave v okviru Zavarovalnega združenja, ki je organiziralo razprave o zavarovalniških vsebinah, predvsem o prilaganju zavarovalnih vsot, o računovodskih vprašanjih in o sodelovanju z bankami. Agencija za trg vrednostnih papirjev se organizacijsko naslanja na posebno delovno skupino za kapitalski trg. Za javni sektor je Vlada Republike Slovenije imenovala posebnega koordinatorja skupaj z nosilci aktivnosti po posameznih ministrstvih.

IV TEMELJNE VSEBINE IN AKTIVNOSTI

Tehnične priprave za uvedbo evra zahtevajo vrsto vsebinskih odločitev in ukrepov za izvedbo teh vsebin. Prioriteta vsebin se odraža v stališčih PAN II in Koordinacijskega odbora.

Na ravni PAN II je komisar g. Almunia opredelil naslednje vsebine, ki zahtevajo posebno pozornost pri pripravah na uvedbo evra:

- 1) **Izbira scenarija prehoda na evro.** Scenarij "velikega poka" je izbira večine bodočih članic evrosistema. Tudi Slovenija je izbrala scenarij "velikega poka".
- 2) **Pomembnost priprav v podjetjih in javni administraciji,** kjer sta prehod v administrativnem in računovodskem poslovanju časovno zahtevni nalogi.
V Republiki Sloveniji Ministrstvo za gospodarstvo izvaja poseben program za javna podjetja, Gospodarska zbornica Slovenije podobno za zasebna podjetja in Obrtna zbornica Slovenije za obrtnike. Pri izvajanju teh programov s svojimi stališči glede računovodskih vprašanj sodeluje tudi Slovenski inštitut za revizijo. Javno upravo v pripravah koordinira Ministrstvo za finance in posebno pozornost usmerja v vplive prevzema evra na izpolnjevanje davčnih obveznosti, na poslovanje zakladnice in na prilagoditve administrativnega poslovanja v občinah.
- 3) **Predoskrba z evri.** Banke, trgovine, gostinci in drugi morajo imeti v blagajnah pravočasno dovolj evro gotovine za začetek poslovanja v evrih.
Banke bo pravočasno oskrbela z evro gotovino Banka Slovenije, oskrba ostalih udeležencev pa bo potekala preko bank. Oskrba bank z gotovino se prične v septembru 2006, ostalih udeležencev pa v decembru 2006. Na voljo bodo tudi začetni paketi kovancev za gospodinjstva in za blagajnike. V pripravi je Sklep Banke Slovenije o predoskrbi bank in vsebina tipskih pogodb med bankami in ostalimi udeleženci. O njihovi vsebini poteka širša razprava z bankami in z bankami in podjetji v okviru Gospodarske zbornice Slovenije.

- 4) **Vpliv uvedbe evra na inflacijo.** Čeprav uradna evropska statistika beleži skromen vpliv uvedbe evra na cene (0,09% do 0,28% ob prvi uvedbi evra), se pri prebivalcih ohranja občutek večjih podražitev, posplošenih iz podražitev določenih specifičnih proizvodov. Po mnenju komisarja g. Almunie so potrebne preventivne aktivnosti, ki zbuja zaupanje. Med njimi so bili v preteklosti Kodeksi obnašanja trgovcev in dogovor o opazovanju cen. Republika Slovenija je uvedla zgodnje dvojno označevanje cen, kombinirano z mehanizmom opazovanja cen, dogovorjen z Zvezo potrošnikov Slovenije.
- 5) **Javno mnenje glede uvajanja evra.** Po podatkih mednarodne raziskave Evrobarometer v novih članicah EU (november 2005) ponekod prebivalci iz različnih razlogov niso zadovoljni z uvedbo evra (v povprečju 53% v novih državah članicah). Slovenci izkazujejo po podatkih javno mnenjske raziskave v marcu 2006 visoko stopnjo obveščенosti (78,3%), imajo pa deljeno mnenje glede življenjskega standarda. 46,8% vprašanih meni, da se njihov življenjski standard ne bo spremenil, 46,7% pa jih meni, da se bo poslabšal. Zato jih je potrebno seznanjati s prednostmi evra, predvsem: znižanimi stroški poslovanja, nižjimi obrestnimi merami in večjo odpornostjo na zunanje šoke. To v okviru komunikacijskih aktivnosti že poteka. Posebej pomembna je vzpostavitev skupne spletne strani, kjer so predstavljene temeljne vsebine, povezane s prevzemanjem evra.
- 6) **Komunikacijska strategija.** Zanj si je treba vzeti dovolj časa in jo izvajati že precej pred uvedbo evra. Uvedba evra zahteva spremembo v razmišljanju, posebej, ker se je treba privaditi na nove velikosti v vrednostih. Vlada in Banka Slovenije sta zelo zgodaj sprejeli skupno komunikacijsko strategijo in oblikovali njeno vsebino, prilagojeno različnim obdobjem. Posebna pozornost v tej strategiji velja specifičnim družbenim skupinam (starejši, slepi, invalidi). Sporazum z Evropsko komisijo je podlaga za pridobitev dodatnih finančnih sredstev za izvajanje kampanje iz evropskega programa PRINCE. Iz tega programa je bilo doslej financirano tiskanje enotne publikacije Vlade RS in Banke Slovenije "Evro prihaja", seminar za novinarje in mednarodna konferenca o EMU in uvedbi evra sredi marca v Ljubljani. Koordinacijski odbor je omenjene vsebine vključil v svoje prioritete aktivnosti, ob njih pa oblikoval stališča tudi do vsebin neposredno povezanih z zamenjavo gotovine. Svoja stališča, ki jih je oblikoval do februarja 2006, je strnil v prvo dopolnitev Načrta za uvedbo evra, ki sta ga potrdili Vlada Republike Slovenije in Banka Slovenije.

Med pomembnejšimi vsebinami, s katerimi se Koordinacijski odbor srečuje in na njihovi podlagi oblikuje svoje aktivnosti, velja omeniti:

1. **Obdobje dvojnega obtoka**, v katerem se lahko plačuje še s tolarsko gotovino. Trajalo bo od 1.1. do 14.1.2007.
2. **Pravila zaokroževanja**, kjer se predvideva zaokroževanje na več decimalnih mest v primeru občutljivih proizvodov in storitev (telefonski impulzi, komunalne storitve, elektrika, naftni derivati). Zagotovljena je fleksibilnost za druge specifične primere, vgrajena kot pravilo v Zakonu o prevzemu evra.
3. **Premik datuma tolarskega izplačila pokojnin v decembru 2006** iz 29. na 22. december.
4. **Določitev urnika preddobav evro gotovine** za banke, trgovce in druge uporabnike.

5. **Določitev apoenov evrskih bankovcev** (10 € in 20 €), ki bodo dostopni v bankomatih.
6. **Značilnosti plačilnega prometa** ob prehodu, delovanje bankomatov in POS terminalov ter posebnosti pri načinih plačevanja
7. **Metodologijo preračuna dolžniških instrumentov** javnega sektorja in možnosti izdaje kosovnih delnic v prilagoditvah lastniškega kapitala.
8. **Značilnosti obračuna davkov** in vlaganj davčne napovedi ob prevzemu evra.
9. **Integralno testiranje**, ki zajema testiranje z zunanjim okoljem (kapitalski trg, plačilni promet, davki).

Koordinacijski odbor je v pomoč pri pripravah vsem članom posredoval vprašalnik, namenjen predvsem podjetjem, ki ga je ob prvi uvedbi evra pripravila evropska zveza računovodij. Vprašalnik je Slovenski institut za revizijo prevedel tudi v slovenščino. Prav tako je bil v pomoč koordinatorju za javno upravo posredovan pregled postavk, ki jih je potrebno preverjati v javni upravi. Oboje je prepuščeno presoji in dopolnjevanju v uresničevanju konkretnih priprav. Poleg tega se je Koordinacijski odbor odzval na pripombe bank glede integralnega testiranja in na zadnjem sestanku oblikoval celovit pregled testiranj v zunanjem okolju ter način njihovega usklajevanja.

Stališča v dopolnitvah Načrta uvedbe evra so oblikovana tudi kot vsebine členov v osnutku Zakona o uvedbi eura. Ta zakon ureja:

- obdobje dvojnega obtoka (od 1.1. do 14.1.2007);
- zamenjavo v bankah (od 1.1. do 1.3.2007) in v Banki Slovenije (po 1.3.2007 časovno neomejeno za toolarske bankovce, omejeno do leta 2016 za toolarske kovance);
- avtomatsko prevedbo tolarskih zneskov v evrske v predpisih, sodnih in upravnih aktih, vrednostnih papirjih, pogodbah, listinah, obvestilih, obračunih ipd. ter v drugih sredstvih s pravnim učinkom in preračunavanje tolarskih zneskov s strani organov z javnimi pooblastili po uradni dolžnosti v postopkih pred temi organi;
- brezplačno zamenjavo gotovine in konverzijo računov v bankah;
- odgovornost dolžnika za preračun tolarskih zneskov na tolarskih položnicah, predloženih v plačilo po 1.1.2007. Hkrati zakon zavezuje izdajatelje tolarskih položnih, izdanih 2 meseca pred uvedbo evra na dopolnilen vpis evrskih zneskov nad rubriko za tolarski znesek, preračunanih po tečaju zamenjave. To zmanjšuje možnosti napak in zastojev na bančnih okencih v primerih, ko bodo toolarske položnice plačane po uvedbi evra;
- način prehoda obrestne mere SITIBOR v EURIBOR;
- tečaj za izračun davčnih obveznosti na podlagi kapitalskih dobičkov iz premoženja, kupljenega pred uvedbo evra in prodanega po uvedbi evra;
- zaokroževanje, z možnostjo določitve lastne metodologije za zaokroževanje na več decimalk v podjetjih, če podjetje na predpisan način metodologijo javno objavi in je nepreklicna. Specifičnosti zaokroževanja so vezane tudi na prodajne avtomate (zaokroževanje na 5 centrov) zaradi tehničnih značilnosti avtomatov;

- razbremenitev odgovornosti za plačevanje parkirnine, če po uvedbi evra parkirne ure niso prilagojene na evro;
- nadzor nad izvrševanjem zakona opravljajo Banka Slovenije, Tržni inšpektorat in Agencija za trg vrednostnih papirjev.

Pri dokončnem oblikovanju teksta Zakona o uvedbi eura obstajajo še nekatera odprta vprašanja, opisana v poglavju II.

Nacionalna stran kovancev

Ena od vsebin, pomembnih za izvedbo priprav, je bila tudi oblikovanje nacionalne strani oz. podobe evrokovancev. To odločitev je Vlada sprejela v avgustu 2005 in z njo seznanila Odbor za kovance Ekonomskega in finančnega odbora 5. oktobra 2005. Za kovanje nacionalnih kovancev je bila na podlagi mednarodnega razpisa izbrana finska kovnica.

V SEKTORSKE PRIPRAVE

Iz poročil nosilcev priprav v posameznih sektorjih izhaja, da priprave potekajo v načrtovanem ritmu in da se odprta vprašanja sproti razčiščujejo. Podrobna poročila sektorskih nosilcev so v prilogah, povzetke njihovih ugotovitev pa lahko strnemo v naslednje:

1) Javna uprava

Za pripravo javne uprave skrbijo koordinatorji, ki so jih ministrstva in vladne službe imenovale v evro koordinacijo za področje javne uprave. Njeno aktivnost usklajuje državni sekretar na Ministrstvu za finance. Ministrstva in vladne službe večinoma niso projektno organizirane. Polno odgovornost za pravočasne priprave na uvedbo evra so z imenovanjem prevzeli koordinatorji. Z njimi so organizirana redna skupna srečanja z obveznim delom poročanja, preko katerega ima koordinator pregled nad potekom priprav, skladno z načrtovanim. Posebna pozornost priprav na uvedbo evra v RS je namenjena tudi občinam tako preko Službe vlade RS za strukturno politiko in regionalni razvoj, kot tudi neposredno preko koordinatorja za področje javne uprave. Na podlagi izvedene ankete o pripravljenosti javne uprave na prevzem evra v RS Ministrstvo za finance ugotavlja, da je predstavnikom evro koordinacije na voljo dovolj informacij za izvedbo vseh aktivnosti. V javni upravi je pripravljen skupni akcijski načrt za področje pravnih, IT, organizacijskih in poslovnih prilagoditev, ki so potrebne za uvedbo evra v RS. Pravne prilagoditve so v fazi zaključevanja. Odprta ostajata le Zakon o finančnih zavarovanjih (spremembe in dopolnitve), katerega je Vlada RS že potrdila in ga posredovala v obravnavo Državnemu zboru ter Zakon o uvedbi eura, za katerega mnenje se je že zaprosilo Evropsko centralno banko, kot delovno gradivo pa je od februarja 2006 dalje dostopno na spletnih straneh Ministrstva za finance. Zaradi uvedbe evra se bo pravočasno pripravilo spremembo Pravilnika o izdajanju in uporabi upravnih in sodnih kolkov, ki med drugim ureja tudi zamenjavo kolkov. Priprave na preostalih področjih so v polnem teku. Ministrstva in vladne službe so oblikovale spletne strani z evro tematiko, kjer je omogočeno tudi zastavljanje vprašanj. Na vsa prejeta vprašanja

se odgovarja sproti. V okviru koordinacije se posamezni predstavniki aktivno vključujejo v organizirane konference, seminarje, posvete in delavnice.

2) Banke

Priprave v bankah redno mesečno spremlja Banka Slovenije. Vsebina priprav zajema tri sklope:

- splošne priprave
- zamenjavo gotovine
- prilagoditve plačilnih sistemov

Z bankami poteka redna izmenjava vprašanj in stališč do njih s pomočjo posebne spletne strani, ki je dostopna samo bankam. Odgovore Banka Slovenije usklajuje tudi z ostalimi sektorskimi nosilci priprav. Organiziranih je bilo več delavnic, na katerih so banke dobile podrobnejše informacije za posamezne dele priprav. V obdobju, ki prihaja bo posebna pozornost posvečena preddobavam gotovine in varnosti povezani s transporti. Vključevanje v TARGET, potrebno zaradi prevzeme evra, je zaključeno. Banka Slovenije ocenjuje, da priprave potekajo zadovoljivo. Vprašanja, ki jih banke zastavljajo zunanjemu okolju, kontinuirano obravnava tudi Koordinacijski odbor.

3) Gospodarstvo:

a) javna podjetja

Ministrstvo za gospodarstvo spremlja priprave v izbranih javnih podjetjih. V teh pripravah sodeluje tudi Slovenski inštitut za revizijo, ki je posredoval odgovore na odprta računovodska vprašanja. Vprašanja, ki jih izbrana javna podjetja imajo, se nanašajo na zaokroževanje cen in zneskov, na preddobave evro gotovine, na pričakovanje stališč oz. priporočil Vlade Republike Slovenije glede prevedbe lastniškega kapitala v družbah z večinskim lastništvom države, na dolžino obdobja za sprejemanje tolarskih položnic v plačilih po uvedbi evra in na spremembe kolkov. Na nekatera od teh vprašanj so odgovori dani v Zakonu o uvedbi evra, nekatera pristojna ministrstva še proučujejo (kolki, obdobje sprejemanja tolarskih položnic, prevedba lastniškega kapitala). Ministrstvo za gospodarstvo ne poroča o pomembnejših zastojih v pripravah.

b) zasebna podjetja

Glavnino priprav podjetja predvidevajo v drugi polovici leta 2006. Gospodarska zbornica Slovenije, ki spremlja priprave v izbranih reprezentativnih podjetjih, ugotavlja, da imajo velika podjetja praviloma že zdaj zastavljene načrte prehod, s predvidenimi testi (IT) v teku leta 2006. Tudi drugim podjetjem pa zbornica na terenu svetuje, da začno s pripravami pravočasno, še pred poletjem 2006. Pomemben korak je bil storjen z uresničevanjem Zakona o dvojnem označevanju cen, kontinuirano pa poteka tudi posredovanje informacij, potrebnih za priprave, v organizaciji GZS (seminarji, spletne strani, sodelovanje v organih zbornice). Dostopnost informacij in publikacij o evru je pomembna predvsem za majhna in srednja podjetja, kjer je organizacija dela prilagojena velikosti podjetja in

razpoložljivim človeškim virom. Podjetja pri pripravah ne vidijo večjih težav, pozornost pa bo potrebno posvetiti dodatni razlagi in navodilom za izvajanje pravil v predvideni zakonodaji (npr. zaokroževanje, računovodsko zaključevanje leta 2006 in dogodkov na prehodu let, oskrba z evri). Podjetja posebej opozarjajo na visoke manipulativne stroške zamenjave in poslovanja s kovanci.

c) obrtniki

Obrtni obrati v povprečju zaposlujejo tri delavce in so fleksibilni pri uveljavljanju sprememb, potrebnih za prevzem evra. Njihove priprave so bile doslej vezane predvsem na dvojno označevane cen. Iz anket na manjšem vzorcu izhaja, da jih realizacija priprav, vezana na zamenjavo gotovine, še čaka. Obrtna zbornica Slovenije večjo intenzivnost priprav pričakuje jeseni.

4) Kapitalski trg

Koordinator priprav na kapitalskem trgu je Agencija za trg vrednostnih papirjev, ki predseduje skupini, v katero so vključene vse institucije in združenja, ki so v svojih aktivnostih povezane s transakcijami na kapitalskem trgu. Skupina je pripravila metodologijo za konverzijo dolžniških vrednostnih papirjev, v okviru posebne IT podskupine pa tudi načrt integralnega testiranja transakcij na kapitalskem trgu. V zvezi s tem je potrebno zagotoviti dobro časovno koordinacijo aktivnosti. Infrastruktura Ljubljanske borze in KDD je prilagojena potrebam poslovanja v evrih. Bojazen, ki nastopa pri udeležencih borznih aktivnosti so morebitne spremembe doslej dogovorjenih sistemskih parametrov prehoda, zato si želijo čimprejšnjega sprejetja sistemske zakonodaje. Dodatno razlago zahtevajo tudi za razpoložljivost tolarskih podatkov za nazaj, v kolikor se take zahteve pojavijo s strani regulatorjev ali revizorjev. Splošna ocena je, da aktivnosti potekajo v skladu z načrti.

5) Zavarovalnice

Priprave na področju zavarovalnic potekajo brez posebnih problemov. Na vprašanja, ki jih zavarovalnice zastavljajo, so dani sprotni odgovori. Tesneje sodelujejo z Združenjem bank, prav tako pa ustaljeno poteka njihova komunikacija z Agencijo za zavarovalni nadzor. Uspešno so izvedle prehod v dvojno označevanje cen. S področja računovodstva v zavarovalnicah trenutno ni odprtih vprašanj. Agencija predvideva zaključek vseh priprav v zavarovalnicah do 30.11.2006.

6) Komunikacijska kampanja

Komunikacijska kampanja poteka v skladu s sprejeto Strategijo pod sloganom "Evro-za vse nas". Razdeljena je na štiri podobdobja. Prvo, pripravljalno, je bilo zaključeno v marcu 2006. V tem obdobju sta bila izbrana celostna podoba kampanje in slogan, med vrsto izvedenih aktivnosti pa velja omeniti:

- oblikovanje baze odgovorov na vprašanja o evru
- vzpostavitev evrofona
- novo skupno spletno mesto

- skupno informativno publikacijo za gospodinjstva
- seminar za novinarje v sodelovanju z Evropsko Komisijo in Evropskim novinarskim centrom iz Maastrichta
- Mednarodno konferenco o evru v sodelovanju z Evropsko Komisijo

V nadaljevanju so predvidene še tri faze informacijske kampanje: uvajalna (do septembra 2006), končna (od oktobra 2006 do januarja 2007) in pouvajalna (od februarja 2007 do junija 2007). Za vsako fazo so opredeljene ustrezne vsebinske aktivnosti.

7) Varstvo potrošnikov

Zveza potrošnikov Slovenije je vključena v delo Koordinacijskega odbora in je sodelovala pri oblikovanju sistemskih vsebin, pomembnih za potrošnike pri uresničevanju priprav na prevzem evra. Izvedla je vrsto aktivnosti. Posebej pomembno je njeno sodelovanje pri pripravi zakona o dvojnem označevanju cen in javnem nadzoru nad njegovim izvrševanjem. Na javnem razpisu male vrednosti so bili izbrani za izdelavo metodologije za spremljanje cen ob prehodu na evro. V sodelovanju z Ministrstvom za gospodarstvo in Statističnim uradom Republike Slovenije je v letu 2005 oblikovala metodologijo za spremljanje cen. Tako Vlada kot Banka Slovenije financirata del njenih aktivnosti, usmerjenih v zaščito potrošnika pri prevzemanju evra.

VI ZAKLJUČEK

Pregled tehničnih priprav na uvedbo evra in ugotovitve posameznih sektorskih nosilcev kažejo, da večjih odprtih vprašanj systemske narave ni. Priprave zadevajo številne podrobnosti, ki zahtevajo aktiven pristop in kontinuirano izmenjavo informacij med odgovornimi sektorskimi nosilci priprav in izvajalci. Nadzor nad procesi zahteva zato stalne izboljšave v organizaciji dela. Pri dosedanji organizaciji dela se je pokazalo naslednje:

- Slabosti v pretoku informacij in stališč Koordinacijskega odbora do sektorskih izvajalcev priprav. V ta namen sta sopredsedujoča organizirala več sestankov na sektorski ravni in opozorila nosilce priprav, da je potrebno bolje organizirati osebne stike z izvajalci priprav. Komunikacija na daljavo pri številnih vprašanjih, ki so prisotna, ne zadošča. Pretok informacij je pomembna predpostavka priprav kompleksnejših sistemov, posebej v javnih podjetjih.
- Potreba po čvrstejšem nadzoru nad organizacijo priprav. Za priprave so ponekod zadolženi izvajalci brez dovolj močnih upravljalških pooblastil. Temu vprašanju je predvsem v javni upravi in v javnih podjetjih potrebno posvetiti več pozornosti. V ta namen je bil dosežen dogovor o okrepitvi medsebojnega sodelovanja posameznih direktoratskih v ministrstvu za gospodarstvo. Organizacijsko zahtevno vprašanje je nadzor nad potekom priprav v občinah, predvsem v večjih mestnih občinah.
- Potreba po močnejšem zavedanju delitve odgovornosti, vgrajene v koncept organizacije dela na nacionalni ravni. S poročanjem o opravljenih in načrtovanih aktivnostih na koordinaciji se to zavedanje krepi, ni pa še zadostno. Sektorski nosilci priprav so dolžni aktivno razmišljati o

organizaciji in vsebini priprav na področju njihove odgovornosti. V operativnih pripravah na evro se pojavljajo številne podrobnosti, ki jih je treba pravočasno zaznati, oceniti objektivno pomembnost in poiskati pravi način reševanja ter usklajevanja s celoto vseh aktivnosti.

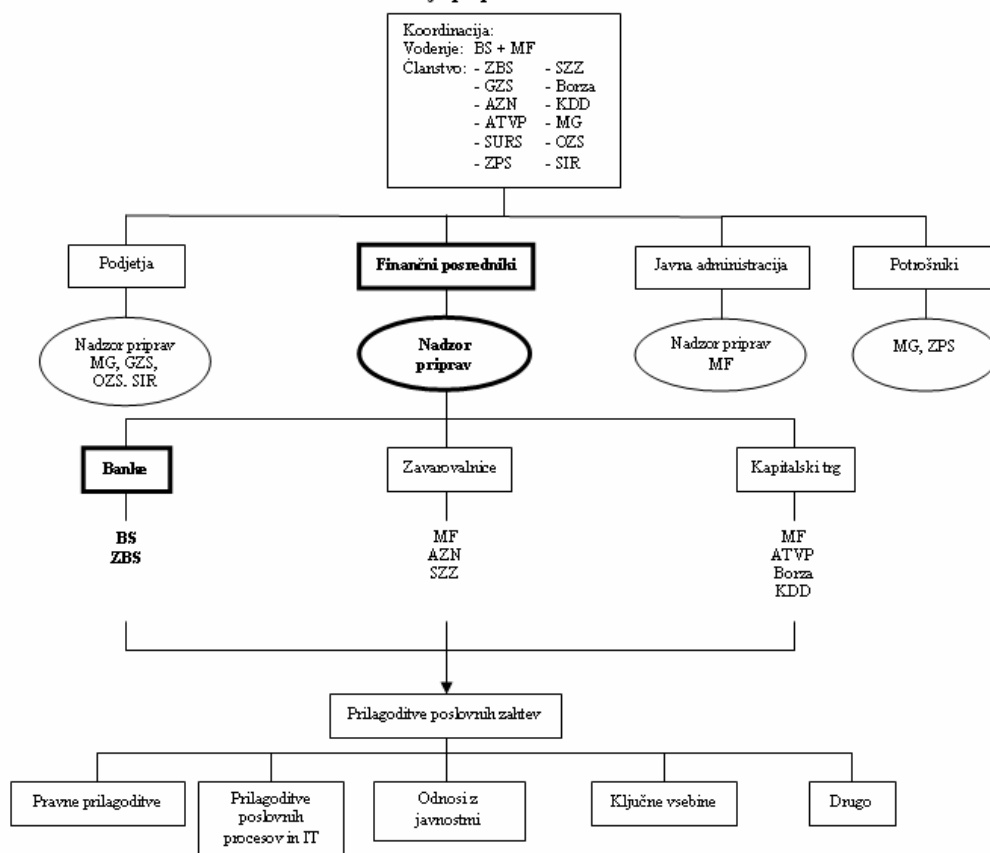
Med vprašanji, ki jim je v nadaljevanju potrebno posvečati večjo pozornost so predvsem:

1. pravočasno sprejemanje zakonodaje ob vključevanju ECB v posvetovalni proces tam, kjer gre za njene funkcionalne odgovornosti. Posebej pomemben je Zakon o uvedbi eura;
2. časovna usklajenost posameznih elementov integralnih testiranj;
3. izboljšanje nadzora nad potekom priprav v posameznih delih javne uprave, posebej v občinah;
4. izboljšanje nadzora nad potekom priprav v javnih podjetjih in pretoka potrebnih informacij znotraj večjih javnih sistemov;
5. ugotovitvi potreb po predoskrbi z gotovino in pravočasnemu usklajevanju predoskrbe z bankami, s katerimi posamezni izvajalci priprav poslujejo.

VII PRILOGE

- Priloga 1: Poročilo Ministrstva za finance o pripravah v javni upravi
Priloga 2: Poročilo o pripravah v bankah
 2.1 Splošne priprave
 2.2 Plačilni sistemi
 2.3 Zamenjava gotovine
Priloga 3: Poročilo o pripravah v gospodarstvu
 3.1 Poročilo Ministrstva za gospodarstvo
 3.2 Poročilo Gospodarske zbornice Slovenije
 3.3 Poročilo Obrtne zbornice Slovenije
Priloga 4: Poročilo Agencije za trg vrednostnih papirjev v pripravah na kapitalskem trgu
Priloga 5: Poročilo Agencije za zavarovalni nadzor o pripravah v zavarovalništvu
Priloga 6: Poročilo o komunikacijski kampanji
Priloga 7: Poročilo Zveze potrošnikov Slovenije o varstvu potrošnikov

Koordiacija priprav za uvedbo evra

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

PRILOGA 1

Župančičeva 3
1502 Ljubljana, SLOVENIJA

Kabinet ministra

tel: (1) 369 6620, faks: 369 6629

Številka: 406-04-2/2004/225

Datum: 20. april 2006

Banka Slovenije
g. Andrej Rant, viceguverner

Slovenska izvozna družba, d.d.
mag. Sibil Svilan, član uprave

Spoštovana!

V prilogi vam posredujemo Poročilo evro koordinacije za področje javne uprave za namen vključitve v skupno poročilo Koordinacijskega odbora za tehnične priprave za uvedbo evra, kot je bilo dogovorjeno v okviru 14. sestanka koordinacije, z dne 27.3.2006.

S spoštovanjem,

mag. Žiga Lavrič
državni sekretar
koordinator za uvedbo evra za področje javne
uprave

Priloga:
Poročilo evro koordinacije za področje javne uprave

POROČILO EVRO KOORDINACIJE ZA PODROČJE JAVNE UPRAVE

S članstvom v Evropski uniji se je Slovenija zavezala k uvedbi evra, zato je potrebno izpolniti tudi kriterij stabilnosti deviznega tečaja, tj. sodelovanje v ERM II najmanj dve leti v dovoljenih mejah nihanja deviznega tečaja okoli centralnega tečaja do evra in brez devalvacije valute. Slovenija je v ERM II vstopila 28.6.2004.

V ta namen je bila z vladnim sklepom št. 54600-3/2005/7, z dne 3.2.2005, predlagana struktura Koordinacijskega odbora za tehnične priprave na uvedbo evra, ki jo kot sopredsedujoči instituciji vodita Banka Slovenije in Ministrstvo za finance.

Uvedba evra bo potekala po scenariju velikega poka (čez noč) z dvotedenskim obdobjem dvojnega obtoka gotovine, torej do vključno 14.1.2007. Banke, hranilnice in pošte bodo brez provizije menjavale tolarske bankovce in kovance v evro gotovino do vključno 1. marca 2007. Po tem roku se bodo menjave gotovine vršile na Banki Slovenije.

1. Organizacija dela

1.1. Navesti lastno organizacijo dela

Po sklepu Vlade RS je za koordinatorja vseh priprav na uvedbo evra za področje javne uprave imenovan mag. Žiga Lavrič, državni sekretar na Ministrstvu za finance. Vanjo so imenovani predstavniki vseh ministrstev in vladnih služb. V okviru evro koordinacije za področje javne uprave je bil izdelan organigram odgovornih oseb, ki so bili imenovani s strani ministrstev in vladnih služb. Z njim se je seznanila tudi Vlada RS. Imenovani koordinatorji so prevzeli polno odgovornost za vse aktivnosti, potrebne za pravočasno in uspešno uvedbo evra v RS.

V okviru projekta uvedbe evra na področju javne uprave so priprave pravnih, IT, organizacijskih in poslovnih prilagoditev v polnem teku.

Posebna pozornost je namenjena obveščanju javnosti, za kar skrbi medresorska delovna skupina za komuniciranje, ki deluje v okviru Koordinacijskega odbora za tehnične priprave na prevzem evra. V njej sodelujejo tudi Ministrstvo za finance, Ministrstvo za gospodarstvo, Urad vlade RS za informiranje in Statistični urad, pri določenih projektih pa še druga ministrstva in vladne službe.

1.2. Navesti oceno organizacije dela pri subjektih priprav:

Iz rezultatov izvedene ankete o pripravljenosti javne uprave na prevzem evra v RS izhaja, da ministrstva in vladne službe večinoma niso projektno organizirane ter projekt uvedbe evra izvajajo v okviru obstoječih kadrov.

Komunikacijske aktivnosti izvaja Urad Vlade RS za informiranje (UVI) v skladu s sprejeto komunikacijsko strategijo. Za vodenje komunikacijskih aktivnosti sta

pristojni Vlada Republike Slovenije (v njenem imenu UVI, Ministrstvo za finance) in Banka Slovenije. Pri izvajanju komunikacijskih aktivnosti sodelujejo tudi predstavniki: Združenje bank Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije, Obrtna zbornica Slovenije, Statistični urad in Zveza potrošnikov Slovenije.

2. Komunikacija s subjekti priprav

2.1. Navesti kanale pretoka informacij

Koordinacija za uvedbo evra na področju javne uprave se redno srečuje na skupnih delovnih sestankih, do sedaj je bilo poleg bilateralnih sestankov opravljenih tudi sedem skupnih sestankov.

V okviru spletnih strani ministrstev in vladnih služb so pripravljene dopolnjene strani z evro vsebinami in gradivi kot npr:

- Ministrstvo za finance je v okviru svojih spletnih strani pripravil posebno evro podstran, kjer so dostopne informacije in gradiva, vezani na prevzem skupne evropske valute, z možnostjo zastavljanja vprašanj, na katera se redno pripravlja odgovore. Za gospodarski sektor ima podobno oblikovano stran tudi Ministrstvo za gospodarstvo.
- Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko preko svojega Sektorja za lokalno samoupravo daje strokovno pomoč in svetuje lokalnim skupnostim tudi na področju uvedbe evra, v skladu in v mejah veljavnih predpisov, vendar ne da bi posegala v pristojnosti lokalnih skupnosti. V ta namen so bili organizirani posveti in izvedena anketa o pripravljenosti občin na prevzem evra. Poteka tudi izmenjava informacij med službo in Skupnostjo občin Slovenije ter Združenjem občin, telefonsko, po elektronski pošti preko informacij na spletni strani.
- Tudi Statistični urad RS je na svoji spletni strani www.stat.si pripravil posebno podstran, namenjeno prevzemu evra (<http://www.stat.si/evro.asp>). Na tej strani so uporabnikom na voljo različne informacije (izpolnjevanje konvergenčnih meril, informacije za dajalce podatkov, preračunavanje statističnih časovnih vrst, dodatne analize cen, itd.). Vsem uslužbencem je na voljo stalen vpogled v projektno dokumentacijo ter dodatne informacije o prevzemu evra na intranetni strani. Priprave bodo zaključene v letu 2007 (predvidoma september 2007), saj statistične podatke zbiramo za nazaj in bo nekatere podatkovne baze možno preračunati šele v letu 2007. Preko te strani je na voljo tudi povezava na www.evro.si.

V okviru koordinacije se posamezni predstavniki aktivno vključujejo v organizirane konference, seminarje, posvete in delavnice.

2.2. Odzivnost subjektov priprav na kanale pretoka (postavljanje vprašanj, pripombe, predlogi dopolnitev)

V okviru oblikovanih spletnih strani na področju javne uprave so oblikovana mesta za postavljanje vprašanj, s strani širše javnosti (prebivalci, podjetja, novinarji, ...). Po uveljavitvi zakona o dvojnem označevanju cen v tolarjih in

evrih je bilo veliko vprašanj zavezancev, novinarjev in prebivalcev o načinu označevanja cen. Vsa vprašanja in odgovori so objavljeni na spletni strani Ministrstva za gospodarstvo.

Večina vprašanj ki jih prejme Služba vlade RS za lokalno samoupravo in regionalni razvoj s strani občin, se nanaša na področje delovanja javnih zavodov in režijskih obratov. Dejstvo je, da so za te pristojne občine, vendar, ker gre za vsebinska vprašanja je tu potrebno sodelovanje resornih ministrstev. Najbolj aktualna vprašanja se nanašajo na sklepanje pogodb, izdajanje položnic, odločbe o prekrških, o komunalnih prispevkih, določanje vrednosti in obveščanje o vrednosti upravnih taks ter cenikov storitev javnih podjetij.

Na Statistični urad RS se prebivalci obračajo zlasti z vprašanji, povezanimi s povprečnimi mesečnimi in letnimi tečaji evro-SIT v preteklosti ter z vprašanji o preračunavanju statističnih časovnih vrst.

2.3. Šibke točke in predlogi za izboljšanje

Iz rezultatov izvedene ankete o pripravljenosti javne uprave na prevzem evra v RS izhaja, da je bilo v okviru priprav na prevzem evra, za področje javne uprave, dovolj informacij za izvedbo vseh potrebnih aktivnosti, vezanih na prevzem evra v RS.

3. Stanje in napredek pri vsebini priprav

3.1. Sprememba zakonodaje

Seznam sprememb in dopolnitev obstoječih predpisov zajema:

- 1) Zakon o Banki Slovenije (spremembe sledijo zahtevam pravne konvergence iz Konvergenčnega poročila 2004), je sprejet o okviru marčevske redne seje DZ
- 2) Zakon o plačilnem prometu (spremembe zadevajo evro kot valuto domačega plačilnega prometa), je sprejet v okviru marčevske redne seje DZ
- 3) Zakon o davku na izplačane plače (spremembe zadevajo zveznost razredov, podvrženih obdavčitvi ob preračunu v evre), je že sprejet;
- 4) Zakon o prekrških (spremembe zadevajo podlage za določanje prekrškov v evrih), je sprejet v okviru marčevske redne seje DZ;
- 5) Zakon o finančnih zavarovanjih (spremembe zadevajo določitev finančnega premoženja, ki ga ESCB zahteva za zavarovanje kreditov, ki jih daje bankam), predvidena predložitev v vladno proceduro 20.4.2006;
- 6) Zakon o gospodarskih družbah (spremembe zadevajo možnost uporabe kosovnih delnic v postopku prilagoditve delnic na poslovanje v evrih), je sprejet v okviru marčevske redne seje DZ.

Slovenija je aprila 2005 nasledila tudi Ženevsko konvencijo o preprečevanju ponarejanja denarja iz leta 1929.

Drugi zakoni in predpisi, ki praviloma vsebujejo tolarske zneske v kazenskih določbah, ali tolarski zneski predstavljajo mejo med pristojnostmi organov oziroma meje razredov, se zaradi same uvedbe evra ne bodo spreminjali. Za te predpise bo veljalo temeljno načelo iz Uredbe

Sveta (ES) št. 974/98 o uvedbi evra, da se zneski v pravnih inštrumentih, ki so zapisani v nacionalni valuti, štejejo, da so zapisani v evrih, upoštevaje menjalno razmerje. V teh predpisih bodo novi evrski zneski določeni šele ob njihovi prvi spremembi in ne ob uvedbi evra. Ustrezne prilagoditve bo mogoče opraviti na podlagi Zakona o uvedbi eura oziroma na podlagi podzakonskih aktov, izdanih na podlagi tega zakona (redenominacija dolžniških vrednostnih papirjev, idr.).

Seznam novih predpisov zajema:

- 7) Zakon o uvedbi eura (določa vsebino postopkov uvajanja evra, ki so v nacionalni pristojnosti), predvidena predložitev v vladno proceduro pričetek junija 2006 (kot delovno besedilo je dostopen na spletnih straneh MF med evro gradivi) in
- 8) Zakon o dvojnem označevanju cen v tolarjih in evrih (zagotavlja s 1. 3. 2006 za občana transparentno preračunavanje tolarških cen v evrske cene), je objavljen v Uradnem listu RS št.101/2005.
- 9) Pravilnik o načinu dvojnega označevanja cen blaga in storitev v tolarjih in evrih pri posameznih vrstah in načinih ponujanja blaga in storitev. Pravilnik je izdan na osnovi 8.člena zakona o dvojnem označevanju cen v tolarjih in evrih in je bil objavljen v Uradnem listu RS št.20/2006. V pravilniku so določeni drugi ustrezni ukrepi s katerimi se doseže namen informativnega dvojnega in dvojnega označevanja cen blaga in storitev v tolarjih in evrih.

Tudi Vlada RS je preko svojega sklepa št. 30100-2/2006/6 z dne 09. 02. 2006 zavezala vsa ministrstva, organe v sestavi, vladne službe, upravne enote in nosilce javnih pooblastil, ki opravljajo naloge iz državne pristojnosti, da s 01. 03. 2006 pričnejo z informativnim dvojnim označevanjem denarnih zneskov v tolarjih in evrih za blago in storitve, ki jih opravljajo za stranke.

3.2. Računovodska vprašanja

Vsa zastavljena računovodska vprašanja in odgovori so objavljeni na spletnih straneh Ministrstva za gospodarstvo.

3.3. Oskrba z € gotovino - pripravi BS

V okviru ministrstev se bo potrebno pravočasno oskrbeti z evro gotovino. Zato je zelo pomembno, da se pravočasno definira potrebe po menjalnini v prvih dveh tednih leta 2007, s tem pa obseg potrebnih preddobav gotovine.

3.4. IT priprave

V okviru koordinacije za področje javne uprave je pripravljen akcijski načrt, ki vsebuje tudi aktivnosti IT področja in so v teku. Iz rezultatov izvedene ankete o pripravljenosti javne uprave na prevzem evra v RS izhaja, da je IT podpora delovnim procesom na področju javne uprave večinoma organizirana v lastni režiji. Glede finančnih aplikacij pa so ministrstva vezana na aplikacijo MFERAC, za katerega je pristojno Ministrstvo za finance.

Prilagoditve programske opreme na SURS-u, potrebne za zbiranje in obdelavo statističnih podatkov, potekajo po načrtu, ki je bil sprejet v letu 2005.

3.5. Soodvisnost s pripravami v ostalih sektorjih

3.6. Testiranje (interno in medsektorsko)

Integralno testiranje – V okviru Koordinacijskega odbora za tehnične priprave na uvedbo evra v RS je organizirana IT delovna skupina, ki jo vodi Agencija za trg vrednostnih papirjev (ATVP) in katere član je tudi Ministrstvo za finance (preko organa v sestavi). Težnje so, da ATVP v okviru svoje delovne skupine prevzame organizacijo skupnega integralnega testiranja, saj gre tu za trojnost priprav: priprava IT aplikacij (do julija), njihovo zunanje testiranje (julij do september) ter morebitni njihovi popravki za nemoten prehod v evro okolje (po septembru 2006).

3.7. Uporabnost in implementacija priporočil PAN II

3.8. Časovno načrtovanje (ključne časovne točke preverjanj in datum zaključka priprav)

4. Druga področja

Obveščanje javnosti

Samostojno poročilo aktivnosti Urada vlade RS za informiranje in Banke Slovenije so zapisane v 6. prilogi tega poročila.

Statistični urad RS je v sodelovanju z Banko Slovenije v letu 2005 pripravil Priporočila za preračunavanje statističnih časovnih vrst, ki rešujejo nekatera odprta vprašanja v povezavi s statističnimi časovnimi vrstami. Priporočila so bila sprejeta tudi v okviru nacionalne evro koordinacije.

V februarju 2006 je bil podpisan sporazum SURS – MG – ZPS, ki rešuje odprta vprašanja v zvezi s spremljanjem cen po uvedbi dvojnega označevanja. SURS v skladu s podpisanim sporazumom še naprej meri inflacijo v Sloveniji po nespremenjeni metodologiji, poleg tega pa na svoji spletni strani objavlja tudi dodatne analize cen v RS (od 7.4.2006 dalje).

5. Morebitna odprta vprašanja (s predlogi reševanja)

POROČILO O POTEKU PRIPRAV NA PREVZEM EVRA V BANKAH

1. Organizacija dela

1.1. Navesti lastno organizacijo dela

BS (NBP) zagotavlja ustrezno organizacijsko obliko za učinkovito spremljanje aktivnosti priprav pri uvedbi nove valute. Za izvajanje aktivnosti nadzora je imenovan koordinator za spremljanje napredka pri izvajanju aktivnosti bank za uvedbo nove valute. Poleg tega je za vsak subjekt nadzora (banko) določen odgovorni nosilec, ki redno spremlja izvajanje potrebnih aktivnosti prilagajanja za uvedbo evra. V preglede v bankah in pripravo strokovnih mnenj in pojasnil so vključeni glede na vsebino in področje posamezni specialisti iz nadzora.

Vodstveni nadzor pri izvajanju naloge na nivoju oddelka izvaja direktorica NBP, na nivoju BS pa koordinacijska skupina na osnovi rednih mesečnih poročil, občasnih poročil o napredku pripravljenosti bank na uvedbo evra. Poročila o pregledih aktivnosti v bankah so posredovana v informacijo tudi Svetu Banke Slovenije.

1.2. Ocena organizacije dela pri subjektih priprav:

Na osnovi predlaganega terminskega okvira ter vsebinskih sklopov za uvedbo evra s strani Banke Slovenije so vse banke organizirale projektno obliko dela. S tem je v vseh bankah zagotovljeno ustrezno poročanje in nadzor projektnih aktivnosti s strani uprav. V spremljanje in nadzor pri izvajanju aktivnosti za prevzem evra so aktivno vključene tudi notranje revizije bank. Vse banke so aktivnosti za uvedbo nove valute opredelile kot najvišjo prioriteto dela.

Manjša odstopanja glede učinkovite organiziranosti so se pojavljala jeseni 2005, ko banke, zaradi oddaljenih rokov izvedbe, še niso bile zadostno motivirane in angažirane. Za izboljšanje stanja na tem področju smo bankam posredovali usmeritve in priporočila. Ugotavljamo, da so banke naša priporočila že ustrezno upoštevale.

2. Komunikacija s subjekti priprav

2.1. Pretok informacij

Za spremljanje priprav bank BS uporablja informacije iz pismenih in elektronskih mesečna poročil bank o napredku na projektu uvedbe evra. Po potrebi se od bank zahteva dodatne informacije oz pojasnila (po e-pošti, po telefonu). Na osnovi poročil se pripravi mesečna analiza stanja za EU koordinacijsko skupino BS. Bankam je zagotovljen stalen (GSM, e-mail) kontakt z koordinatorjem in odgovornim nosilcem v BS, ki je zadolžen za neposredno spremljanje banke. Notranje revizije bank so zadolžene, da podajo kvartalna poročila o stanju projekta.

Poleg kontinuiranega spremljanja pri izvajanju naloge na osnovi mesečnih poročil, se izvaja tudi preverjanje aktivnosti v samih bankah. Predvideni so trije sklopi pregledov v vseh bankah (september 2005, april 2006¹, september 2006). Glede na ugotovljene pomanjkljivosti, zaostajanje pri izvajanju aktivnosti ali povečano izpostavljenost bank iz drugih razlogov, ki lahko negativno vpliva realizacijo projekta se po potrebi izvaja dodatno spremljanje v obliki opravljanja kratkih pregledov ali periodične udeležbe predstavnika BS na sestankih projektnih skupin v bankah.

Komunikacija z bankami poteka tudi na najvišjem nivoju med vodstvom BS in vodstvi bank v obliki skupnih sestankov ali sestankov na bilateralni ravni. Z vsemi največjimi bankami, ki so sistemsko pomembne, je vodstvo BS imelo bilateralne sestanke o izvajanju projektov.

Banka Slovenije je samostojno ali v sodelovanju z drugimi institucijami aktivno organizirala v več predavanjih, informativnih sestankih, delavnicah tako za banke kot druge gospodarske subjekte za različna vsebinska področja: od splošnih tem o predstavitvi pomena evra do posameznih vsebinsko najpomembnejših področij- zlasti oskrba z gotovino in plačilni promet.

Vse banke imajo tudi varovan dostopna na posebno stran interneta BS, kjer so objavljena strokovna stališča BS in pojasnila na vprašanja bank, gradiva v zvezi z uvedbo evra.

2.2. Odzivnost subjektov priprav na kanale pretoka (postavljanje vprašanj, pripombe, predlogi dopolnitev)

Večina dosedanjih vprašanj bank je bila usmerjena v dodatna pojasnila, stališča in navodila glede načina prilagoditev. BS zagotavlja ažurne in sprotne odgovore na konkretna vprašanja v obliki izdaje stališč BS, ki so objavljena na posebni spletni strani BS.

Banke izražajo največje pripombe na manjkajoča navodila regulatorjev (npr. spremembe pri pripravi poročil za zunanje institucije) in slabo odzivnost in usklajenost regulatorjev pri načrtovanju dodatnih zahtev in integralnega testiranja. V zvezi z integralnim testiranjem z zunanjimi institucijami so

¹ Trenutno je v teku drugi sklop (april 2006) neposrednega preverjanja usposobljenosti bank na uvedbo evra.

banke preko bančnega združenja (ZBS) že dale pobudo, da se zagotovi pravočasne odgovore in usklajen načrt testiranja in uvedbe sprememb.

Banke smo dodatno pozvali, da izboljšajo seznanjenost in zagotovijo ustrezen notranji pretok informacij.

2.3. Šibke točke in predlogi za izboljšanje

- poziv bank, da se ne spreminja zakonodaja ali pojavijo nove zahteve, ki bi zahtevale posege v informacijsko tehnologijo in organizacijo do 1.1.2007

3. Stanje in napredek pri vsebini priprav

3.1. Poznavanje sprememb v zakonodaji in morebitna odprta pravna vprašanja pri subjektih priprav

Banke aktivno spremljajo spremembe zakonodaje. Največje problematiko pri realizaciji aktivnosti pravnih prilagoditev predstavlja nesprejeta zakonodaja, še vedno ni sprejet krovni zakon o uvedbi evra.

3.2. Računovodska vprašanja

V izdanih stališčih BS odgovarja tudi na postavljena vprašanja s področja računovodstva. Število vprašanj bank glede računovodskega spremljanja dogodkov v pogojih evra se v zadnjem kvartalu zmanjšuje.

3.3. Oskrba z € gotovino

Pri oskrbi z evro gotovino ima Banka Slovenije aktivno vlogo. Ta del projekta voden in koordiniran s strani gotovinskega poslovanja Banke Slovenije, ki z bankami tesno sodeluje pri načrtovanju in izvajanju vseh priprav v bankah, od samih postopkov in pogojev, časovno opredelitev pri oskrbi in distribuciji, organizacije, varnosti.

3.4. IT priprave

Področje IT podpore je pri pripravi bank na prevzem evra zelo pomembno in tudi zelo zahtevno. V skladu z zahtevami v okvirnem terminskem planu BS, morajo banke svojo IT podporo prilagoditi za prevzem evra do 30.6. 2006. Po oceni iz mesečnega poročila za konec marca banke zagotavljajo, da bodo svoje IT sisteme prilagodile do tega roka. Nekatere banke imajo sicer nekaj zamude pri posameznih aktivnostih, vendar je ocena nadzora, da do pomembnejših zamud pri tej aktivnosti ne bo prišlo.

3.5. Soodvisnost s pripravami v ostalih sektorjih

Banke so opozarjale, da je za uspešen prevzem nove valute pomembno, da se tudi ostali subjekti prilagodijo na prevzem evra. V pripravah so zaostajali tudi infrastrukturni subjekti – (npr. KDD, borza, DURS, nedorečeni so bili še posamezni parametri in zahteve pri plačilnem prometu, ki so odvisni tudi od evropski institucij, ECB).

3.6. Testiranje (interno in medsektorsko)

Rok za prilagoditev IT podpore (30.6.06) vključuje tudi že zaključeno interno testiranje. Pri Testiranju z zunanjimi subjekti, se banke dogovarjajo preko ZBS in se bodo prilagodile postavljenim terminom. BS predvideva testiranje delovanja plačilnih sistemov. Načrti izvedbe testiranj so bili že posredovani bankam. BS bo neposredno preverjala tudi usposobljenost posameznih bank za izvajanje aktivnosti prevzema evro gotovine.

3.7. Časovno načrtovanje (ključne časovne točke preverjanj in datum zaključka priprav)

BS je bankam januarja 2005 posredovala predlog načrta aktivnosti v bankah. Banke so bile pozvane, da lastne akcijske načrte prilagodijo omenjenemu načrtu. Ugotavljamo, da so vse banke že zagotovile ustrezno usklajenost rokov zaključka aktivnosti.

Notranje revizije bank so zadolžene, da omenjene roke zaključkov aktivno spremljajo.

4. Morebitna odprta vprašanja (s predlogi reševanja)

- Banke pozivajo, da vse zunanje institucije do 30.4. 06 postavijo svoje zadnje zahteve glede vsebine, oblike poročil in rokov testiranja informacijskih sistemov
- Izvajanje testiranja IT sistemov z zunanjimi institucijami od 1.7. do 30.9.
- Da se uveljavi moratorij za vsakršne spremembe v bančnem informacijskem sistemu od 1.10.06 do 31.12. 06
- Da se zakonodaja, ki bi bila sprejeta do 30.9. 2006 in bi imela za posledico spremembe v bančnih IS, ne more pričeti implementirati pred 1.4.2007
- Da se vzpostavi krovna koordinacija za integrirano testiranje na nacionalni ravni

Nataša Pukl
Nadzor bančnega poslovanja

BANKA SLOVENIJE

PRILOGA 2.2

Poročilo o napredku v pripravah na prevzem € v plačilnih sistemih in plačilnem prometu v bankah

Priprave v plačilnih sistemih in v plačilnem prometu v bančnem okolju potekajo na štirih področjih -i) uskladitev skupnih izhodišč za pripravo usklajenih programov aktivnosti ob prehodu na €, ii) priprava glavnih programov aktivnosti v plačilnih sistemih, procesnih centrih in bankah s časovnimi komponentami, ki zajemajo tako priprave kot samo izvedbo v dneh pred prevzemom €, iii) izdelava podrobnih programov za usklajeno izvedbo vseh aktivnosti na področju medbančnih plačil (za poravnavo kreditnih plačil, POS transakcij, dvigov gotovine, procesiranje posebne položnice) in internih obdelav v bankah, iv) priprava tehnološke podpore v bankah in euro okolja v plačilnih sistemih v skladu z vsebinskimi opredelitvami v programih aktivnosti.

Skupna izhodišča so bila definirana in usklajena, Banka Slovenije je marca 2006 objavila dokument za banke 'Prehod na evro - vpliv na poslovanje v plačilnih sistemih in pri udeležencih plačilnih sistemov'. Dokument pomeni za izvajalce plačilnega prometa osnovo za usklajene priprave in izvedbo nalog v dneh prehoda na €.

Glavni programi aktivnosti so bili izdelani v decembru 2005 za plačilne sisteme, ki jih upravlja Banka Slovenije, za procesne centre za obdelavo transakcij pri plačevanju s karticami in za dvige gotovine, ki jih upravlja Bankart. Trenutno potekajo aktivnosti za izdelavo podrobnih programov, ki bodo omogočili izvedbo nalog do 2.1.2007 in sicer usklajeno z vsemi izvajalci plačilnega prometa. Banka Slovenije spretnija potek vseh aktivnosti, zadolžene institucije mesečno pošiljajo poročila o napredku.

V Banki Slovenije in v bankah so bile v prvih treh mesecih tega leta glavne in najbolj intenzivne priprave na področju dopolnitve tehnološke podpore in priprave euro okolja za izvajanje medbančnega plačilnega prometa v €, v naslednjih treh mesecih pa bo potekalo testiranje oz. izvajanje plačil v € v testnem okolju tako v državi kot čezmejnih plačil v države v euro območju.

Glede vključevanja v TARGET je od 4.7.2005 dalje v sistem RTGS^{plus}, ki predstavlja nemško komponento TARGET sistema, vključenih 18 slovenskih bank. Izmed ostalih bank so se 4 slovenske banke izrazile namero o neposredni udeležbi v sistemu TARGET (RTGS^{plus}) z dnem 1.1.2007. Vključevanje teh bank je v teku in bo zaključeno v mesecu juniju 2006.

S 1.1.2007 bo uporabljena nekoliko spremenjena tehnološka podpora za poravnavo plačil velikih vrednosti v evrih, ki jih bodo slovenske banke

izvajale v sistemu TARGET prek RTGS^{plus}. Spremembe v tehnološki podpri so bile izvedene v mesecu februarju, v mesecu marcu pa so bila izvedena interna (znotraj BS) testiranja. Testiranja z bankami bodo zaključena do konca meseca junija. Testiranja z ECB bodo izvedena dne 28.4.2006. V drugem polletju so načrtovane se aktivnosti na področju priprave pravnih podlag in operativnih postopkov.

Dne 21.4.2006

Majda Kisel
Namestnica direktorja
Plačilnih sistemov

INFORMACIJA O PRIPRAVAH NA PREVZEM EVROGOTOVINE V RS

Program aktivnosti projekta Prevzem evrogotovine je usklajen z Master planom ECB, ki ureja področja vzpostavitve standardov ESCB, organizacijo zamenjave gotovine, informacijsko kampanjo in vključitev v CIS.

Oskrba z evrobankovci

BS je pripravila izračun napovedi potrebnih količin evrogotovine za prevzem evra (bankovcev in kovancev), ki ga je potrdil razširjeni Svet ECB leta 2005 (potreben obseg ponatisa evrobankovcev v letu 2006). Banke bodo do konca maja 2006 poslale BS končno naročilo potrebne evrogotovine, BS pa naročilo preddobave in posredne preddobave potrdila do konca julija 2006. BS je po usklajevanju z bankami pripravila sklep o zamenjavi gotovine in ga poslala v mnenje ECB. V razpravi je tudi osnutek smernice ECB o pripravah na prevzem evrobankovcev in njihova preddobava. Dobava evrobankovcev bo predvidoma potekala v sodelovanju z avstrijsko centralno banko.

Zamenjava gotovine – globalni načrt

BS je izdelala globalni scenarij prevzema evra v RS. V scenariju so posebej predstavljena področja, ki so ključna za izvedbo projekta (transporti evrogotovine do BS, preddobava evrogotovine od BS do bank in večjih bančnih enot, posredna preddobava evrogotovine od bank do večjih uporabnikov gotovine, distribucija evrogotovine podjetjem in prebivalcem, odvodi tolarske gotovine, uničenje tolarske gotovine, logistična in varnostna vprašanja).

BS je za izvajanje logističnih aktivnosti projekta v obdobju od novembra 2005 do januarja 2006 nudila strokovno pomoč petim depotnim bankam in PBS. Strokovne pomoči se je udeležilo preko 200 delavcev navedenih bank, vključno z najvišjimi vodstvi. Sestavni del teh priprav je bila tudi izvedba petih evrodelavnic, v organizaciji BS in ZBS (marec, maj, avgust, november in december 2005).

Za pripravo na uspešen prevzem evrogotovine v RS je BS organizirala dve simulaciji projekta (letalski prevozi evrobankovcev in izvajanje posameznih aktivnosti projekta). Pri navedenih simulacijah so sodelovale večje banke (depotne banke: NLB, NKBM, Banka Celje, Banka Koper, Gorenjska banka) in Poštna banka Slovenije ter predstavniki Ministrstva za finance, Ministrstva za notranje zadeve in Ministrstva za obrambo. Konkretni aktivnosti simulacij so izhajale iz scenarija projekta (preučevanje različnih rešitev, sprememb in možnosti optimiranja scenarija projekta ali izvajanja posameznih poslovnih procesov).

Oskrba z evrokovanci

Marca 2006 je bil podpisan memorandum o začetku izdelave evrokovancev med Slovenijo (minister za finance), Evropsko komisijo (komisar za ekonomske in monetarne zadeve) ter predsednikom Evroskupine v imenu držav evroobmočja. Slovenske evrokovance bo na podlagi mednarodnega razpisa kovala finska kovnica, pogodba je bila podpisana januarja 2006.

V maju 2006 je planirano poskusno (testno) kovanje evrokovancev s slovensko nacionalno stranjo za 1, 2 in 5 evrocentov, ostali apoeni pa bodo poskusno kovani predvidoma do konca junija 2006. Dalje bo sledilo pridobivanje ekspertnega mnenja referenčnih laboratorijev ESCB o strokovni ustreznosti navedenih kovancev in priprave na redno proizvodnjo.

Usposabljanje za prepoznavanje pristnosti evrogotovine

Na področju ponarejanja evrogotovine BS aktivno izvaja izobraževanja glede prepoznavanja pristnosti evrogotovine za blagajnike bank, trgovce in ostalo zainteresirano javnost. V letu 2005 je bilo izvedenih skupno 46 predavanj in s preizkusom znanja usposobljeno 796 udeležencev (13 % udeležencev več, kot je bilo prvotno načrtovano). V letu 2006 so se pričela usposabljanja trgovcev in obrtnikov v okviru organizacij GZS in OZS, nadaljujejo pa se tudi izobraževanja za bančne delavce.

Gotovinski informacijski sistem (CIS)

Aktivnosti potekajo tudi pri vzpostavljanju centralnega gotovinskega informacijskega sistema (CIS), ki zagotavlja ključne podatke o evro bankovcih in kovancih (obtok, zaloge ter aktivnosti poslovanja z gotovino), potrebne za spremljanje in načrtovanje poslovanja z gotovino, tako na ravni Evrosistema kot tudi na ravni posameznih nacionalnih centralnih bank evroobmočja.

Umik in uničevanje tolarske gotovine

Tolarski bankovci in kovanci se bodo po umiku iz obtoka uničili, kovanci pa tudi reciklirali. Večji del tolarskih bankovcev bo uničenih na sortirnih sistemih v prostorih Banke Slovenije. Tolarski kovanci bodo po predhodni demonetizaciji (deformaciji) poslani v pretopitev najugodnejšemu ponudniku za odkup kovine.

ZAKLJUČEK

Aktivnosti na področju projekta prevzem evrogotovine potekajo v skladu s programom aktivnosti. Pojavljajo se posamezni časovni zastoji na področju izdelave evrokovancev, na katere smo opozorili Pododbor za evrokovance EFC in ECB.

Ljubljana, dne 20.4.2006

Pripravil: B. Bertonec

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO
Direktorat za notranji trg

Kotnikova 5, 1000 Ljubljana
Tel.: (01) 478-36-00 Fax: (01) 478-35-88

Številka: 016-26/2004-186
Datum: 20.4.2006

PRILOGA 3.1

Poročilo Ministrstva za gospodarstvo za Evro koordinacijo

1. Organizacija dela

V Republiki Sloveniji tehnične priprave za uvedbo evra uresničuje Koordinacijski odbor za tehnične priprave za uvedbo evra. Koordinacijski odbor vodita BS in MF k sodelovanju pa sta povabila še druga ministrstva med drugim tudi Ministrstvo za gospodarstvo.

1.1. Navesti lastno organizacijo dela

Glavni koordinator vseh aktivnosti na ministrstvu je generalni direktor Direktorata za notranji trg g. mag. Peter Puhan. Na direktoratu potekajo vse aktivnosti opredeljene v Načrtu uvedbe evra, ki ga je VRS potrdila dne 3. 2. 2005 in Prvi dopolnitvi načrta, ki ga je VRS potrdila 29. 1. 2006.

V skladu z zadolžitvami oz. aktivnostmi se na ministrstvu ustanavljajo projektne skupine. K sodelovanju so povabljeni tudi predstavniki nevladnih organizacij, zbornic, znanstvenih in drugih strokovnih institucij v odvisnosti od projekta. Vodje projektnih skupin tedensko poročajo o napredku projekta na kolegijih generalnega direktorja.

1.2. Navesti oceno organizacije dela pri subjektih priprav:

Organizacija dela poteka dobro in vse naloge so v dogovorjenih – začrtanih rokih realizirane.

2. Komunikacija s subjekti priprav

2.1. Navesti kanale pretoka informacij

Uporabljamo naslednje kanale pretoka informacij: osebne stike in elektronsko komuniciranje v okviru projektnih skupin na ministrstvu. Z zainteresiranimi javnostmi pa komuniciramo tudi preko interneta in seminarjev.

2.2. Odzivnost subjektov priprav na kanale pretoka (postavljanje vprašanj, pripombe, predlogi dopolnitev)

V okviru spletne strani ministrstva imamo na portalu okno »pogosta vprašanja«, kjer so objavljena vsa vprašanja in odgovori na temo dvojnega označevanja cen v tolarjih in evrih in vprašanja in odgovori glede računovodskih informacij, ki zadevajo uvedbo evra.

2.3. Šibke točke in predlogi za izboljšanje

3. Stanje in napredek pri vsebini priprav

3.1. Novi predpisi in morebitna odprta pravna vprašanja pri subjektih priprav

1. Zakon o dvojnem označevanju cen v tolarjih in evrih ureja obveznost informativnega dvojnega in dvojnega označevanja cen blaga in storitev, ki jih podjetja ponujajo potrošnikom v času uvajanja evra kot zakonitega plačilnega sredstva v Republiki Sloveniji. Namen informativnega dvojnega in dvojnega označevanja cen je omogočiti urejen prehod zamenjave denarne valute, postopno prilagajanje in priprava potrošnikov na vrednotenje cen blaga in storitev v evrih ter s primerljivostjo cen preprečiti zvišanje inflacije zaradi uvedbe evra. Poudarek zakona je na seznanjanju potrošnikov s tujo valuto ter jih hkrati pripraviti na lažji prevzem evra, saj je dvojno označevanje cen pomemben element s katerim potrošnik lažje dojame dejansko vrednost druge valute.

Nadzor nad izvajanjem zakona opravlja Tržni inšpektorat Republike Slovenije. Zakon je objavljen v Uradnem listu RS št. 101 dne 11. 11. 2005 in je pričel veljati 26. 11. 2005.

2. Pravilnik o načinu dvojnega označevanja cen blaga in storitev v tolarjih in evrih pri posameznih vrstah in načinih ponujanja blaga in storitev. Pravilnik je izdan na osnovi 8.člena zakona o dvojnem označevanju cen v tolarjih in evrih in je bil objavljen v Uradnem listu RS št.20/2006. V pravilniku so določeni drugi ustrezni ukrepi s katerimi se doseže namen informativnega dvojnega in dvojnega označevanja cen blaga in storitev v tolarjih in evrih.
3. Zakon o gospodarskih družbah-1 (ZGD-1), ki ga je Državni zbor sprejel dne 4.4.2006 in je objavljen v Uradnem listu št. 42. dne 19. 4. 2006, je prinesel kar nekaj novosti in poenostavitev namenjenih uporabnikom zakona, gospodarskim subjektom. ZGD-1 opredeljuje dva temeljna sistema upravljanja delniških družb, enotirni in dvotirni sistem, prenovljeni sta ureditvi družbe z omejeno odgovornostjo in samostojnega podjetnika, opredeljena je nova statusna oblika – Evropska družba, bilančne novosti ter polno drugih dopolnitev in nenazadnje tudi zelo pomembna opredelitev uvedbe evra.

ZGD-1 vsebuje določbe, ki so kapitalskim družbam nujno potrebne za ustrezen prehod na evro. Slovenija bo v nadaljnji stopnji integracije v

Evropsko monetarno unijo z uvedbo evra (predvidoma v začetku leta 2007) morala svojo denarno valuto, tolar, nadomestiti s skupno valuto, evrom. Tem spremembam pa se bodo morale prilagoditi kapitalne družbe s prilagoditvijo svojega osnovnega kapitala in ter nominalnih vrednosti delnic oziroma osnovnih vložkov.

Kosovne delnice in delnice z nominalnim zneskom

Že uveljavljenemu sistemu delnic z nominalnim zneskom, ZGD-1 alternativno dodaja še sistem delnic brez nominalnega zneska t.i. kosovnih delnic, ki omogočajo najlažji in najelegantnejši prehod na evro. Vzporedno je urejen tudi sistem redenominacije osnovnega kapitala in nominalnih zneskov delnic oziroma osnovnih vložkov za vse kapitalne družbe, ki želijo ohraniti nominalno koncepcijo. V okviru scenarija poka bo kapitalnim družbam z vrsto specialnih olajševalnih določb omogočen lažji in hitrejši prehod na evro že v letu 2006. Delniške družbe bodo tako lahko sprejele tudi t.i. sklepe na zalogo, katere bodo lahko sprejele že v okviru rednih skupščin v tem letu, njihov vpis pa bo seveda mogoč šele z dnem uvedbe evra.

Po dnevu uvedbe evra

Čas prehoda na evro je za gospodarske družbe (delniško družbo in družbo z omejeno odgovornostjo) omejen zgolj na obdobje dveh let. Po dnevu uvedbe evra bodo družbe, ki prehoda na evro še niso izvedle, soočene s t.i. blokado registra, kar pomeni, da bo sprememba vpisa registrskih podatkov o osnovnem kapitalu mogoča samo v primeru, da bo sočasno s spremembo izvedena tudi ustrezna prilagoditev na evro.

Dematerializacija delnic

Vzporedno s prehodom na evro, bo izveden tudi postopek popolne dematerializacije vrednostnih papirjev v Sloveniji. Ker bo prehod na evro terjal tudi nujno zamenjavo vseh materializiranih delnic, ZGD-1 zaradi transparentnosti, stroškovne ustreznosti in regulativne enovitosti določa tudi popolno dematerializacijo delnic, in sicer ne glede na to ali bo imela družba kosovne delnice ali delnice z nominalnim zneskom.

Ostalo

ZGD-1 kot prvi sistemski zakon uvaja tudi prilagoditve vseh ostalih zneskov, pragov ipd (kot na primer: zneski glob) z zneskom v evrih. Glede na to, da je veljavna valuta na območju Republike Slovenije do dneva uvedbe evra le slovenski tolar, pa ZGD-1 za prehodno obdobje določa tudi zneske v tolarjih.

3.2. Računovodska vprašanja - vsa zastavljena računovodska vprašanja in odgovori so objavljeni na spletni strani ministrstva.

3.3. Oskrba z € gotovino – izbrana vzorčna podjetja do sedaj niso izpostavila vprašanja oskrbe z evro gotovino, so pa v kontaktu s svojimi bankami

3.4.IT priprave – ministrstvo nima lastnih aplikacij, ki bi jih moralo prilagoditi zaradi uvedbe evra, glede finančnih aplikacij je vezano na Ministrstvo za finance. Vzorčna podjetja ocenjujejo, da bodo imela IT testirano najkasneje do 1. 12. 2006.

3.5.Soodvisnost s pripravami v ostalih sektorjih

3.6.Testiranje (interno in medsektorsko)

3.7.Uporabnost in implementacija priporočil PAN II

3.8.Časovno načrtovanje (ključne časovne točke preverjanj in datum zaključka priprav) Preverjanje aktivnosti z izbranimi podjetji bomo imeli v mesecu juniju in nato v mesecu septembru. Zaključek aktivnosti je predviden s 1. 12. 2006.

4. Morebitna odprta vprašanja (s predlogi reševanja)

- da se oblikuje pravočasno stališče oz. priporočilo VRS glede prevedbe lastniškega kapitala oz. delnic v skladu z novim ZGD-1 za družbe, ki so v večinski lasti države, pred sklici rednih letnih skupščin družb;
- da banke sprejemajo stare posebne položnice še v mesecu februarju leta 2007, po informacijah, ki jih imajo podjetja naj bi le te banke sprejemale samo v mesecu januarju 2007;
- vprašanje glede kolekov – reševanje v pristojnosti MF

5. Druga področja

Z nevladno organizacijo smo po postopku javnega naročila male vrednosti oddali nalogo »Spremljanje cen ob prehodu Republike Slovenije na evro«. Spremljanje cen bo izvedeno v skladu z izdelano metodologijo za izvedbo spremljanja cen ob prehodu Republike Slovenije na evro, ki je bila izdelana že v letu 2005. Vrednost naloge je v višini 5.280 tisoč sit.

Mag. Peter Puhan
GENERALNI DIREKTOR

Aktivnosti GZS pri pripravah gospodarstva na prevzem evra

Poročilo sektorskih nosilcev za nacionalni Koordinacijski odbor za tehnične priprave za uvedbo evra

1. Organizacija dela

Gospodarska zbornica Slovenije je kot sektorski nosilec v okviru koordinacije za tehnične priprave na uvedbo evra zadolžena za **komunikacije in pomoč podjetjem**. Projekt vodi interdisciplinarna strokovna Projektna skupina, v izvedbo pa je vključena **celotna zbornična mreža**: območne zbornice, panožna združenja, strokovne službe in izobraževalni centri. **Projekt evro** je GZS razdelila v 2 fazi - 1. faza, do vpeljave dvojnega označevanja cen, je zaključena, 2. faza teče od aprila do konca leta 2006. Če se bo pokazala potreba in možnost, bo sledila tudi 3. faza - aktivna pomoč podjetjem v prvih mesecih po uvedbi evra. Se posebej intenzivno in s specifičnimi aktivnostmi za svoje člane so aktivna združenja za turizem in gostinstvo, informatiko, računovodske servise, promet in zveze, elektroindustrijo in druga. Izmed vseh združenj posebej izpostavljamo **Združenje za trgovino (ZT)**, ki ima priprave na evro opredeljene kot prioritarno dejavnost v letih 2005 in 2006 in v okviru katerega deluje tudi posebna Delovna skupina za finančno računovodsko področje in evro (člani so praviloma vodje »evro projektov« v posameznih trgovskih družbah).

1.1. Nosilci organiziranosti in nadzor

- **Odgovorni nosilci:** podpredsednik GZS mag. Cveto Stantič vodi Projektni svet, svetovalka predsednika Nina Prešern vodi Projektno skupino, na svojih področjih dela so odgovorni sekretarji združenj, direktorji Območnih zbornic, člani strokovnih skupin in Projektna skupine ter direktno vključeni predstavnik! podjetij.
- **Projektna organiziranost:** Izvaja se Projekt Evro na ravni GZS z opredeljenim vsebinskim in terminskim planom, fazami, aktivnostmi in odgovornostmi. V okviru Združenja za trgovino deluje posebna Delovna skupina. Vzporedno potekajo se aktivnosti v okviru rednih programov dela posameznih organizacijskih enot GZS.

- **Zastopnost nosilcev posameznih vsebin priprav v njej:** V Projektne svetu je zastopano vodstvo GZS, v Projektne skupini gre za zastopnost glavnih vsebinskih sklopov iz strokovnih potencialov GZS, v primeru potrebe se vključujejo drugi eksterni in interni strokovnjaki. Združenje za trgovino poleg svoje strokovne službe direktno vključuje zastopnike - finančne strokovnjake iz 17 podjetij.
- **Delovne skupine (DS) za posamezne dele priprav:** DS za monitoring podjetij, DS za pripravo opomnika in »check liste« za podjetja, DS za finančno računovodsko področje (ZT), »ad hoc« DS (doslej npr. za priprave seminarjev, za postavitev in polnjenje spletne strani € na portalu GZS, za IT, za publikacije, za komuniciranje z javnostmi, pri pripravi zakonodaje o dvojnem označevanju cen tudi posebne DS v okviru Združenja za trgovino, npr. za kataloško prodajo, prodajne avtomate, itd).
- **Vključenost (sponzorstvo / nadzor) vodilnih (posamezniki / organi):** gre za neposredno vključenost članov ožjega vodstva GZS in članov širšega vodstvenega teama GZS (sekretarji, direktorji..), pa tudi organov upravljanja (Upravni odbori) v aktivnosti in v nadzor. Najbolj aktiven je Upravni odbor Združenja za trgovino, ki problematiko priprav trgovcev na evro redno obravnava že od I. 2004 dalje.
- **Sistem poročanja o napredku nosilec priprav in nadzornikom:** redno neposredno poročanje Projektne svetu; redno poročanje Kolegiju predsednika GZS in širšemu kolegiju vodstva GZS; občasno a sistematično poročanje Upravnim odborom na ravni združenj, regijskih Območnih zborov ter UO GZS; poročanje članstvu GZS (podjetjem) kot najpomembnejšim subjektom priprav, prek vseh informacijskih kanalov GZS (mesečna revija Glas gospodarstva, spletne strani € na portalu GZS, publikacije, letno poročilo o delu, dnevne osebne komunikacije s podjetji, monitoring, svetovanje itd.); redno mesečno poročanje Koordinacijskemu odboru za tehnične priprave za prevzem evra na nacionalni ravni.

1.2. Ocena organizacije dela pri subjektih priprav - upoštevajoč elemente iz tč. 1.1.

Gospodarska zbornica Slovenije je kot subjekt priprav pristopila k projektu Evro sistematično in organizirano, s ciljem koordinacije različnih dejavnosti za tehnično podporo podjetjem ob uvedbi evra (obveščanje, svetovanje, izobraževanje, zastopanje).

Podjetja kot subjekti priprav predvidevajo sicer glavnino aktivnosti v 2. polovici leta 2006, vendar so na vseh terminsko in vsebinsko najzahtevnejših področjih, priprave večinoma že stekle. Del priprav, ki jih je neposredno terjala zakonodaja pa je že uspešno zaključen. Ocenjujemo, da so podjetja, ob dobri asistenci Združenja za trgovino, uspešno izpeljala dvojno označevanje cen v marcu 2006. Pozitivne so tudi ocene in pričakovanja podjetij glede organizacije seminarjev, tako cenovno kot tudi vsebinsko. K se boljši organizaciji dela pri subjektih priprav - podjetjih, lahko poleg aktivnosti GZS

prispevajo svoje tudi pravočasne in kvalitetne strokovne informacije drugih pristojnih inštitucij (v tem času posebej zaželeno s strani SIR v zvezi z računovodskimi izkazi). Upoštevajoč elemente iz 1.1., je organizacija dela pri podjetjih kot subjektih priprav za zdaj manj intenzivna zlasti pri manjših in srednjih podjetjih, predvsem tudi zaradi njihovih omejenih kadrovskih potencialov ter pričakovanja, da jim bodo potrebne IT programske in računovodske rešitve v mesecih pred uvedbo € brez težav zagotovili zunanji strokovnjaki. Zato je po naši oceni toliko bolj pomembno (1) da je pravočasno na voljo in lahko dostopno - tudi prek GZS! - dovolj izvodov publikacije EK »Fit for Euro« (v slovenščini) za mala in srednja podjetja, (2) da so čim prej pojasnjene se obstoječe nejasnosti zlasti glede računovodskih, blagajniških in davčnih vprašanj na prehodu v novo obračunsko obdobje ter s tem v zvezi IT in logistične podpore, (3) odnosi z bankami, (4) da so na voljo potrebni dokumenti, navodila ter konkretne predvidene rešitve z zakonodajnega področja.

Združenje za trgovino ugotavlja, daje v primerih, ko so podjetja neposredno vključena v organe Združenja in imajo dober vpogled v nastajanje gradiv, v pravne in druge podlage, organizacija dela v teh podjetjih dobra in pretok informacij zagotovljen. Seveda pa je tako v primeru trgovskih kot drugih podjetij nemogoče zagotoviti neposredno udeležbo vseh (GZS ima v letu 2006 prek 50.000 članov) in so potrebne druge, posredne poti. V nekaterih primerih so na ZT pripravili za trgovske družbe konkretne pripomočke (npr. klavzula za kataloško prodajo pri določitvi tečaja zamenjave, obračunska tabela za male trgovce, primer etikete za proizvode s spremenljivo vsebino-GSI, uporaba € simbola pri označevanju cen- MF).

Podjetja ne vidijo večjih težav - to trditev lahko potrdimo, zlasti zaradi velike poslovne vpetosti slovenskih podjetij v evro področje.

2. Komunikacija s podjetji 2.1.

Kanali pretoka informacij

- **Elektronska komunikacija, internet:** izvaja se na portalu GZS www.gzs/evro ter v posebni rubriki v okviru spletnih strani Združenja za trgovino. Na spletni strani www.gzs.si/trgovina je bilo samo v prvih dveh mesecih 2006 zabeleženo rekordnih 10.000 obiskov, na www.gzs/evro pa preko 5000 v obdobju I-III.
- **Osebnih stiki:** se izvajajo organizirano prek »monitoringov«, direktnih informacij, svetovanj, srečanj itd.
- **Delavnice, seminarji ipd.** Izvajajo se od decembra 2005 do marca 2006 (predvsem izobraževanje o dvojnem označevanju cen v sodelovanju z MG, BS, Zvezo potrošnikov in GS1.) Organizirali smo 9 seminarjev za trgovce po vsej Sloveniji ter 5 splošnih seminarjev. Udeležilo se jih je preko 1000 predstavnikov podjetij.

- **Publikacije GZS:** zlasti preko mesečne revije Glas gospodarstva, Informacije Združenj a^{za} trgovino in drugih publikacij GZS

- **Preko medijev:** v obliki sporočil za medije, tiskovnih konferenc itd.

2.2. Odzivnost podjetij na kanale pretoka (postavljanje vprašanj, pripombe, predlogi dopolnitev)

Odzivnost je najbolj intenzivna v obdobjih pred neposredno uvedbo sprememb, ki jih zahteva zakonodaja ali v času priprave zakonodaje. V teku leta 2006 je bila doslej odzivnost podjetij zelo visoka glede dvojnega označevanja cen, zelo dobra je odzivnost podjetij na »monitoring« (obiski in intervjuji podjetij). Prav tako je bil visok obisk na spletnih straneh, vprašanja pa so fokusirana predvsem na odprte konkretne rešitve ali dileme.

2.3. Šibke točke in predlogi za izboljšanje

Šibko točko predstavljaj o kadrovski potenciali (predvsem v manjših podjetjih) ter pravočasnost. Izboljšanje je možno s povečanjem kakovostnih informacij na spletu in prek medijev. Mediji lahko približajo določena vprašanja ter vzpodbudijo zamudnike v pripravah.

3. Stanje in napredek pri vsebini priprav

3.1. Poznavanje sprememb v zakonodaji in morebitna odprta pravna vprašanja pri subjektih priprav

Stanje priprav preverjamo na »monitoringih« podjetij, ki potekajo v aprilu in maju 2006 ter v vseh oblikah neposrednih kontaktov s podjetji. Podjetja že objavljene in uveljavljene osnovne spremembe v zakonodaji v glavnem poznajo. Dileme so lahko ob konkretnih navodilih in uporabi v praksi ter morebitna specifika (na nekatere probleme je npr Združenje za trgovino opozarjalo v okviru predpisov glede dvojnega označevanja cen; trenutno posebej izpostavljam pomen določb, ki govorijo o zaokroževanju in problematiki prehoda na področju prodajnih avtomatov).

3.2. Računovodska vprašanja

Tudi ta evidentiramo na monitoringih podjetij, ki potekajo v aprilu in maju 2006 ter po vseh komunikacijskih kanalih. Po dosedanjih ugotovitvah je se nekaj odprtih vprašanj. Na doslej zastavljena vprašanja podjetij s tega področja smo v primeru potrebe sodelovali tudi z Slovenskim inštitutom za revizijo. Pričakujemo, da bi v zvezi s prehodom na računovodskem področju (zlasti dilem zaključevanja 1. 2006 in dogodkov na prehodu let) pridobili dodatno navodilo za podjetja s strani pristojnih institucij, da bi lahko najširše informirali podjetja (preko spletne strani, Informacij ZT, publikacij, svetovanj, seminarjev itd). Tu ponovno opozarjamo na pravočasnost zaradi priprav v IT sistemih podjetij.

3.3. Oskrba z evro gotovino

Podjetja se posebej opozarjamo na to vprašanje, saj bo po naši oceni to eno ključnih ozkih grl na prehodu. Podjetja računajo, da jih bodo pri preskrbi z gotovino ustrezno in pravočasno podpirale predvsem banke. Po vsej Sloveniji tečejo, v sodelovanju z Banko Slovenije in Ministrstvom za notranje zadeve, brezplačna izobraževanja na področju blagajniškega poslovanja z evri (ugotavljanje pristnosti evro gotovine - v i . 2006 naj bi usposobili vsaj 1.000 blagajničark/jev).

Kar se tiče zadostne oskrbe z gotovino ocenjujemo, da utegne biti v prvih dneh problematično zlasti gostinstvo (mali zasebni lokali se bodo izogibali stroškom in rizikom v zvezi s pred-dobavo zadostnih količin evro gotovine, poleg tega pa bodo natakariji zagotovo manj usposobljeni kot blagajniki večjih trgovskih sistemov). Naš predlog je tudi, da je v oblikovanje tipske pogodbe za pred-dobavo gotovine vključeno tudi Združenje za turizem in gostinstvo.

Oskrba z gotovino bo, zaradi pomena in zahtevnosti tega procesa z vseh vidikov njegove izvedbe (logistično, finančno, elementi varnosti, zavarovanje...), osrednja točka majske seje Upravnega odbora Združenja za trgovino.

3.4. IT podpora in priprave

Pomembna je tako pravočasnost priprav kot tudi razrešitev konkretnih strokovnih dilem prehoda, zlasti na računovodskem in davčnem področju. Le tako lahko IT sektor podjetju pripravi ustrezne programske rešitve. Primer dobre prakse je izkušnja iz projekta dvojnega označevanja cen - objava strokovno primernih navodil na spletu - portalu GZS za IT s strani Združenja za informatiko, predhodno sodelovanje pri njihovi pripravi oz dopolnjevanje s pobudami iz podjetij itd. Združenje za trgovino posebej opozarja, daje za trgovske družbe proces povezan z dokaj velikimi stroški.

3.5. Soodvisnost s pripravami v ostalih sektorjih

GZS ugotavlja soodvisnost in potrebo po tesnem sodelovanju s pripravami v vseh ostalih sektorjih. Z vidika podjetij je - kot kažejo dosedanje ugotovitve - se posebej pomembno sodelovanje s strokovnjaki ter pristojnimi BS, MF, MG, SIR, Združenjem bank, ZPS, pa tudi drugimi sektorskimi nosilci in strokovnjaki.

3.6. Testiranje

Iz dosedanjih razgovorov in anket podjetij ugotavljamo, da večina večjih podjetij predvideva teste prehoda (ev. kasneje proti koncu leta, kjer pa gre za nabavo nove IT opreme, v teku leta). Žal zaradi omejenih kadrovskih in finančnih resursov testa ne predvidevajo mala podjetja. Testiranje programov je pomemben del naših skupnih priporočil podjetjem.

3.7. Uporabnost in implementacija priporočil PAN II

Za mala podjetja je Združenje za trgovino pripravilo kot pripomoček praktični primer obračunske tabele v sodelovanju z Ministrstvom za gospodarstvo in Obrtno zbornico Slovenije. Pripravljen je bil tudi primer vzorčne etikete za proizvode s spremenljivo vsebino v sodelovanju z GS1 (črtne kode...).

3.8. Časovno načrtovanje (ključne časovne točke preverjanj in datum zaključka priprav)

Priporočamo vsaj najpomembnejše teste že pred poletjem, vsekakor pa dovolj zgodaj v jesenskim mesecih. Za GZS so v okviru 2. faze Projekta od aprila do konca decembra 2006 redne časovne točke preverjanj razporejene mesečno - razen avgusta. Izobraževanja in informiranje podjetij: evro - naša nova gotovina, prepoznavanje ponaredkov - potekajo skladno s sprejetim terminskim planom za leto 2006. Po dogovoru s predsedujočima koordinacije naj bi bil zaključek priprav v gospodarstvu tempiran na 15. november 2006.

4. Odprta vprašanja

V tem trenutku želimo predvsem opozoriti na problem stroškov v zvezi z evrskimi kovanci. Združenje za trgovino je pridobilo podatke o stroških menjave in ravnanja kovancev pri posameznih depotnih bankah ter mnenje Združenja bank. Glede na to, da so ta strošek banke vezale na vrednost zneska v kovancih, trgovci zaskrbljeno

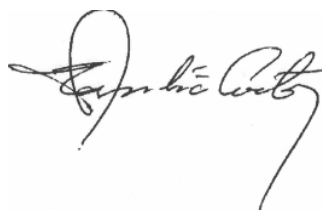
opozarjajo na visino teh stroškov, ki bodo po uvedbi evra glede na predvideno povečan obseg poslovanja s kovanci zagotovo se bistveno narasli. To se v razpravah na vsaki seji Delovne skupine evro v okviru Združenja za trgovino kaže kot zelo kritično področje.

Nina Prešern
Vodja Projektne skupine evro

mag. **Cveto Stantič**
Vodja projektne sveta evro

CW

Rošnik

Ljubljana, 21. 4. 2006

**Koordinacijski odbor za tehnične priprave za uvedbo evra
g. Andrej Rant, viceguverner**

Zadeva: Poročilo Obrtne zbornice Slovenije o pripravah za prevzem evra

1) Osnovni podatki o obrtnozborničnem sistemu Slovenije

Obrtnozbornični sistem Slovenije sestavlja krovna organizacija Obrtna zbornica Slovenije (OZS) in 62 območnih obrtnih zbornic.

V okviru OZS deluje 29 strokovnih sekcij, ki združujejo obrtnike glede na njihovo področje delovanja (na primer: sekcija gradbincev, frizerjev itd.).

Obrtniki se združujejo v strokovne sekcije tudi v okviru večjih območnih obrtnih zbornic. Večina območnih obrtnih zbornic ima svoje internetne strani in izdaja mesečna glasila.

Obrt v številkah (stanje konec leta 2004)

število obrtnih obratov: 47.813

struktura dejavnosti

- gradbeništvo: 27,4%
- storitve: 23,2%
- promet: 13,8%
- kovinska dejavnost: 11,6%
- gostinstvo: 5,6%
- itd

število delavcev v obrtnih obratih (skupaj z lastniki): 140.776

povprečno število delavcev zaposlenih na obrat (skupaj z lastniki): 3 delavci

struktura obrtnih obratov glede na število delavcev

- samozaposleni, ki ne zaposlujejo nobenega delavca: 57,4% obrtnih obratov
- od 1-5 delavcev: 33,6% obrtnih obratov
- od 6-50 delavce: 8,7% obrtnih obratov
- od 51 – 250 delavcev: 0,2% obrtnih obratov
- več kot 250 delavcev: 0,01% obrtnih obratov

2) Organizacija dela OZS na področju uvajanja evra

Kolegij Upravnega odbora OZS je za področje uvajanja evra imenoval posebno delovno skupino, ki jo sestavljajo svetovalec generalnega sekretarja OZS za zastopanje obrti in podjetništva v EU (vodja delovne skupine), direktorica Izobraževalnega centra OZS, svetovalka za ekonomiko, svetovalka za odnose z javnostmi in trije sekretarji strokovnih sekcij.

Vodja delovne skupine je zadolžen za koordinacijo dela na področju uvajanja evra v obrtnozborničnem sistemu, sodelovanje v Koordinacijskem odboru za tehnične priprave za uvedbo evra, sodelovanje z Ministrstvom za gospodarstvo in poročanje neposredno generalnemu sekretarju OZS, kolegiju Upravnega odbora OZS ter Upravnemu odboru OZS. Svetovalka za odnose z javnostmi, članica skupine, pa je zadolžena za sodelovanje s nacionalno Koordinacijsko skupino za odnose z javnostmi.

3) Komunikacija s subjekti priprav

Informiranje članov OZS

- preko revije Obrtnik (mesečna revija z naklado 53.000 izvodov) – prispevki v vsaki izdaji, posebna priloga na temo dvojnega označevanja cen v mesecu februarju 2006
- preko internetnih strani OZS – postavitve posebne internetne strani v mesecu februarju 2006
- preko glasil večine 62 območnih obrtnih zbornic
- preko internetnih strani nekaterih območnih zbornic
- preko različnih ostalih medijev (časopisi in revije, radio, TV)

Svetovanje članom OZS preko Svetovalnega centra OZS

Izobraževanje članov OZS preko Izobraževalnega centra OZS

- Seminarji na temo uvajanja evra s poudarkom na dvojnem označevanju cen (v obdobju december 2005 – marec 2006 izvedba 2. seminarjev v OZS – vsak z videokonferenčnim povezavo s petimi območnimi obrtnimi zbornicami in 15 seminarjev na regionalni ravni po posameznih območnih obrtnih zbornicah in seminarjev v okviru nekaterih rednih posvetov strokovnih sekcij.
- Specializirani seminarji na temo prepoznavanja pristnosti evro gotovine - izvajalca Banka Slovenije in Ministrstvo za notranje zadeve (izvedba štirih seminarjev v obdobju marec – april 2006).

- Vrsta krajših predstavitev za Upravni odbor OZS, upravne odbore posameznih sekcij, sekretarje strokovnih sekcij in sekretarje območnih obrtnih zbornic.

4) Dosedanji potek priprav in načrt bodočega dela

V OZS smo s pripravami intenzivneje pričeli konec leta 2005. Odzivnost članov je bila relativno slaba, vendar se je zelo povečala v mesecu januarju in februarju 2006, predvsem na področju dvojnega označevanja cen v tolarjih in evrih. V informiranje in svetovanje so bili poleg članov delovne skupine in nekaterih svetovalcev Svetovalnega Centra OZS vključeni praktično vsi sekretarji 29. strokovnih sekcij pri OZS in sekretarji 62. območnih obrtnih zbornic. Ocenjujemo, da so se obrtniki relativno zelo dobro pripravili na dvojno označevanje cen, saj informacij o večjih problemih po datumu uvedbe obveznega informativnega dvojnega označevanja cen nismo prejeli.

Po 1. marcu 2006 se je zanimanje za priprave za uvedbo evra zopet hitro zmanjšalo. To si lahko deloma razlagamo s tem, da je večina potrebne zakonodaje na področju uvedbe evra še v pripravi, glavni razlog pa verjetno leži v velikosti obrtnih obratov, ki v povprečju zaposlujejo le tri delavce. Tako majhna podjetja so praviloma bistveno bolj fleksibilna in za uvajanje sprememb potrebujejo bistveno manj časa kot velika podjetja. Njihovo administrativno poslovanje in vodenje je zelo poenostavljeno. To se odraža pogosto tudi v nenačrtnem delu in reagiranju na potrebne spremembe tik pred zdajci.

V februarju 2006 smo izvedli anketo Evrokoordinacije o pripravah obrtnih podjetij na prevzem evra. Anketo smo izvedli na vzorcu 52 podjetij, katerih večina zaposluje manj kot 5 delavcev. V grobem so bili rezultati sledeči:

- v veliki večini obrtnih podjetij projekt evro ne obstaja,
- najbolj intenzivne so priprave na področju fakturiranja, prodaje in deloma nabave (vzrok leži v pripravah za dvojno označevanje cen), bistveno nižja ali celo zanemarljiva pa je raven pripravljenosti na področjih plačilnega prometa, financ, knjigovodstva, računovodstva,
- za uvedbo evra so v glavnem zadolženi direktorji oziroma lastniki,
- IT podpora poslovnim procesom je v glavnem vezana na zunanje izvajalce,
- ocena časa za priprave IT podpore je v skoraj polovici odgovorov 3 mesece,
- sodelovanja z bankami na gotovinski prehod v glavnem ni,
- lastna ocena stopnje realizacije priprav na prevzem evra je nizka,
- ocena stroškov je zelo različna, od 30.000 do 800.000 SIT,
- v glavnem podjetja ne nameravajo izvesti testa prehoda,
- ozka grla podjetja vidijo predvsem v kapacitetah zunanjih izvajalcev.

Menimo, da so rezultati ankete kljub majhnemu vzorcu anketiranih dokaj reprezentativni in da tudi dobro odražajo način razmišljanja in reagiranja majhnih obrtnih podjetij v Sloveniji.

Ocenjujemo, da se pripravljenost malih obrtnih podjetij za prevzem evra v mesecu marcu in aprilu 2006 ni bistveno izboljšala in da se bo tako nadaljevalo vsaj do sredine leta

2006. V drugi polovici leta, predvsem pa jeseni, pa pričakujem skokovit porast zanimanja in povpraševanje oziroma zahtev po informacijah, svetovanju in izobraževanju.

Načrtovane aktivnosti OZS

V pomladanskem in poletnem času bomo z informativnimi akcijami, izobraževanji, seminarji in podobno neprestano opozarjali na kompleksnost in zahtevnost uvedbe evra in pomembnost čim prejšnjih priprav.

Vzporedno bomo dodatno usposabljali široko paleto zborničnih kadrov, ki že ali bodo v prihodnje nudili pomoč članom na področju uvajanja evra (predvsem svetovalci, sekretarji sekcij, sekretarji območnih obrtnih zbornic).

Vzpostavili bomo sodelovanje z vrsto podjetij, ki nudijo obrtnikom zunanjo podporo, predvsem na IT področju ter področju financ in računovodstva.

Do začetka septembra 2006 naj bi bili tako optimalno pripravljene za predvideno zelo povečano zanimanje obrtnih podjetij za pomoč pri uvajanja evra.

Pripravil:

Marjan Ravnik, svetovalec generalnega sekretarja OZS

AGENCIJA

ZA TRG VREDNOSTNIH PAPIRJEV

g. Andrej Rant, viceguverner

Banka Slovenije

Slovenska 35

1000 LJUBLJANA

Štev.: 508/06-1

Datum: 20. 4. 2006

ZADEVA: Poročilo skupine za kapitalski trg o pripravah na prevzem evra

Spoštovani,

skladno z dogovorom na zadnjem sestanku Evro koordinacije, dne 5. 4. 2006 vam Skupina za kapitalski trg pošilja poročilo o pripravah na prevzem evra, in sicer po posameznih področjih oziroma članih skupine, kot sledi:

I. Agencija za trg vrednostnih papirjev

1. Organizacija dela

1.1. Navesti lastno organizacijo dela

Za oblikovanje ter izvajanje akcijskega načrta priprav za uvedbo EUR se je na ATPV oblikovala delovna skupina za uvedbo EUR, v katero so vključeni vodje oziroma predstavniki vseh sektorjev, kot jih opredeljuje glede na posamezno vsebino dela tudi akcijski načrt. Koordinator skupine je Alja Markovič Čas, ki je tudi članica nacionalne Evro koordinacije, članice skupine za odnose z javnostmi in članica skupine za pripravo zakona o uvedbi evra. Akcijski načrt ATPV za uvedbo € je bil potrjen tudi na 143. seji strokovnega sveta ATPV dne 19. 4. 2005. Direktor ATPV nadzira izvajanje priprav v

okviru ATVP in daje navodila predstavnici ATVP tudi v zvezi z delovanjem na Evro koordinaciji.

Gospod Boris Debevc, pomočnik direktorja, odgovoren za IT področje, je koordinator podskupine za IT področje.

ATVP je koordinator skupine za kapitalski trg, kamor so preko svojih predstavnikov vključene Ljubljanska borza, d.d., Klirinško depotna družba, d. d., Združenje družb za upravljanje-GIZ, Združenje članov borze vrednostnih papirjev-GIZ, Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, Slovenska odškodninska družba, glede na posamezna obravnavana vprašanja pa tudi Ministrstvo za gospodarstvo, Ministrstvo za finance, Banka Slovenije in Slovenski inštitut za revizijo. Vsaka od članic je izdelala akcijski načrt in se drži dogovorjenih aktivnosti, prav tako pa so akcijske načrte izdelale vse članice obeh interesnih združenj.

- zastopnost nosilcev posameznih vsebin priprav v njej

Vsaka članica ima v Skupini za kapitalski trg svojega predstavnika.

- morebitne delovne skupine za posamezne dele priprav

V okviru skupine evro koordinacije za kapitalski trg, je bila na predlog krovne evro koordinacije ustanovljena posebna delovna podskupina z nazivom »**IT skupina za tehnične priprave za uvedbo Evra za področje kapitalskega trga**« (v nadaljevanju skupna IT).

Za člane skupine so bili predlagani predstavniki posameznih področij, ki delujejo na področju kapitalskega trga in sicer:

- ZBS (Združenje bank Slovenije)
- ZDU (Združenje družb za upravljanje)
- ZČBVP-GIZ (Združenje članov borze vrednostnih papirjev)
- KDD (Klirinško depotna družba)
- Ljubljanska borza
- Banka Slovenije
- Ministrstvo za finance RS
- KAD (Kapitalska družba)
- ATVP (Agencija za trg vrednostnih papirjev)

Prvi ustanovni sestanek IT skupine je bil dne 13. 10. 2005. Osnovna tema sestanka je bila uskladitev priprav in terminskih načrtov prilagajanja informacijskih sistemov na prevzem evra v bankah, borzno posredniških družbah, družbah za upravljanje, KDD, borze, Banke Slovenije in ATVP.

Na sestanku je bilo operativno dogovorjeno, da štirje glavni nosilci IT poslovanja na kapitalskem trgu (Borza, KDD, Agencija in Banka Slovenije) pripravijo gradiva o časovnem planu prilagoditve IT in sicer tako, da bo to osnova za prilagoditve ostalih področij IT in testiranju IT v smislu globalnega procesa kapitalskega trga. Obravnavala so se tudi vprašanja z davčnega področja in problematika konverzije dolžniških vrednostnih papirjev.

Znotraj skupine so se naknadno opredelili vrednostni papirji za testno okolje in sicer po principu različnih vrst vrednostnih papirjev (delnice, dolžniški vrednostni papirji, zakladne menice, ...). Prav tako so bili postavljeni časovni okviri in sicer:

- prvi kvartal 2006 (januar-marec 2006) je namenjen pripravam oziroma predelavam IT
- drugi kvartal 2006 (april-junij 2006) je namenjen testiranju znotraj globalnega testnega okolja
- tretji in četrti kvartal 2006 (julij-november) je namenjen dodatnim dodelavam IT in dodatnemu testiranju znotraj globalnega testnega okolja.

V januarju 2006 so bili s strani Ministrstva za finance RS podani pripravljene postopki za konverzijo tistih dolžniških vrednostnih papirjev katerih izdajatelj je RS. Na osnovi teh postopkov je bilo predlagano, da se te informacije posredujejo tudi ostalim izdajateljem takšnih vrednostnih papirjev s priporočilom, da za konverzijo papirjev uporabijo predlagane ustrezne postopke Ministrstva za finance. Vsi takšni izdajatelji vrednostnih papirjev so bili o temu obveščeni, prav tako pa so bile ustrezne informacije posredovane preko ustreznih spletnih strani (Ministrstvo za finance, Borza, KDD, ATPV). Izdajateljem je bilo tudi ponujeno, da jim ustrezne dejanske konverzije izvede KDD, ki ima za to že ustrezno informacijsko tehnologijo.

Tako kakor je bilo planirano je bilo do konca meseca marcu 2006 postavljeno in tudi ustrezno preizkušeno integralno testno okolje za potrebe testiranja IT na področju kapitalskega trga.

Scenarij in dejanska časovna opredelitev testiranja je bila postavljena in sicer v večkratnih ciklih:

- prvi cikel
 - o 10. 4. 2006 do 14. 4. 2006 simulacija testnega okolja v SIT pred 1. 1. 2007
 - o 15. 4. 2006 simulacija prehoda v evro (konverzija SIT v EUR)
 - o 17. 4. 2006 do 21. 4. 2006 simulacija obdobja po prevzemu evra
- drugi cikel
 - o 15. 5. 2006 do 15. 5. 2006 simulacija testnega okolja v SIT pred 1. 1. 2007
 - o 20. 5. 2006 simulacija prehoda v evro (konverzija SIT v EUR)
 - o 22. 5. 2006 do 26. 5. 2006 simulacija obdobja po prevzemu evra
- tretji cikel
 - o 4. 9. 2006 do 8. 9. 2006 simulacija testnega okolja v SIT pred 1. 1. 2007
 - o 9. 9. 2006 simulacija prehoda v evro (konverzija SIT v EUR)
 - o 11. 9. 2006 do 15. 9. 2006 simulacija obdobja po prevzemu evra
- četrti cikel
 - o 2. 10. 2006 do 6. 10. 2006 simulacija testnega okolja v SIT pred 1. 1. 2007
 - o 7. 10. 2006 simulacija prehoda v evro (konverzija SIT v EUR)
 - o 9. 10. 2006 do 13. 10. 2006 simulacija obdobja po prevzemu evra

Skupina je pripravila posebne obrazce kot zapisnike o ustreznih testiranjih po posameznih skupinah kapitalskega trga. Poleg obvestil o uspešnih oziroma neuspešnih testiranjih, naj bi bile preko zapisnika posredovane tudi eventualne pripombe in sugestije glede na načine in postopke ter vsebino testnega okolja. Zapisnike bo skupina IT pregledovala in se tudi ustrezno odzivala na potrebne spremembe.

Splošna ocena priprav IT na področju kapitalskega trga je dobra. Glede na opredeljene časovne termine bo dovolj časa za rešitve danes še eventualno ne znane problematike IT s tega področja.

- vključenost (sponzorstvo / nadzor) vodilnih (posamezniki / organi)

V vsaki članici je najmanj ena oseba zadolžena za vodenje priprav za prevzem evra, pri čemer so preko obeh združenj zajete vse borzno-posredniške družbe in družbe za upravljanje, kjer so prav tako za prehod na evro zadolžene posamezne osebe.

- sistem poročanja o napredku nosilcem priprav in sponzorjem nadzornikom

ATVP redno obvešča in pošilja vsa gradiva, vabila in zapisnike sprejetih sklepov nacionalni koordinaciji za tehnični prevzem evra, Banki Slovenije in Ministrstvu za finance.

O morebitnih odprtih vprašanjih se prav tako redno obvešča nacionalno evro koordinacijo, sicer pa se skupina za kapitalski trg in IT skupina srečujeta na skupnih sestankih.

ATVP skrbi tudi za redni pretok informacij vsem članom tudi v zvezi z dogajanjem v Skupini za odnose z javnostmi in Skupine za pripravo Zakona o uvedbi evra, katerih članica je.

2.1. Navesti oceno organizacije dela pri subjektih priprav:

- upoštevajoč elemente iz tč. 1.1.

Organizacija obeh skupin, njenih članov je zelo dobra, predvsem jo odlikuje hitra odzivnost in odprtost za sprotno reševanje posameznih vsebinskih sklopov.

- šibke točke in predlogi za izboljšanje

Vsi zakoni še niso sprejeti. Zaradi ažurne realizacije predlagamo sprotno izdelovanje zapisnikov sprejetih sklepov nacionalne Evro koordinacije.

2. Komunikacija s subjekti priprav

2.1. Navesti kanale pretoka informacij

- elektronska komunikacija, internet

ATVP članice, Banko Slovenije in Ministrstvo za finance redno obvešča po elektronski pošti in navadni pošti s povratnico. Oblikovana je spletna stran, kjer so predstavljena vprašanja in aktualni dogodki v zvezi s preходом na evro. Hkrati je omogočena povezava na spletno stran Urada Vlade RS za informiranje.

- osebni stiki

Da.

- delavnice, seminarji ipd.

ATVP je skupaj z obema interesnima združenjema sodelovala v delavnicah in seminarjih za člane v zvezi z uvedbo evra. Sicer pa sproti odgovarja na morebitna vprašanja članic in ima v zvezi z uvedbo evra po potrebi sprotne informativne sestanke.

2.2. Odzivnost subjektov priprav na kanale pretoka (postavljanje vprašanj, pripombe, predlogi dopolnitev)

Odzivnost članic je dobra že od vsega začetka, vsi člani so v rokih izdelali akcijske načrte in se držijo postavljenih rokov.

2.3. Šibke točke in predlogi za izboljšanje

IT skupina opozarja na dejstvo, da bi vhodni podatki morali biti znani čimprej.

3. Stanje in napredek pri vsebini priprav

3.1. Poznavanje sprememb v zakonodaji in morebitna odprta pravna vprašanja pri subjektih priprav

Vprašanj ATVP v zvezi s tem ni prejela.

3.2. Računovodska vprašanja

Vprašanj v zvezi s tem ATVP ni prejela.

3.3. Oskrba z € gotovino

—

3.4. IT priprave

Kot zgoraj tč. 1.1.

3.5.Soodvisnost s pripravami v ostalih sektorjih

IT povezava mora zaživeti hkrati, tako na segmentu BPD kot DZU-jev, borze in KDD.

3.6.Testiranje (interno in medsektorsko)

Kot zgoraj pod tč. 1.1.

3.7.Uporabnost in implementacija priporočil PAN II

Priporočila so koristna kot pomoč pri delu.

3.8.Časovno načrtovanje (ključne časovne točke preverjanj in datum zaključka priprav)

Datum zaključka je vezan na sprejem zakona o uvedbi evra in vzpostavitve ustreznega IT sistema.

4. Morebitna odprta vprašanja (s predlogi reševanja)

—

II. Ljubljanska borza

1. Organizacija dela

Za oblikovanje ter izvajanje akcijskega načrta priprav za uvedbo EUR se je na borzi oblikovala delovna skupina za uvedbo EUR, ki deluje na medsektorski ravni in vključuje uslužbence s področij, kot so opredeljena v akcijskem načrtu. Delovno skupino vodi Polona Peterle, ki je tudi članica € odbora in ima vlogo glavnega koordinatorja v okviru Ljubljanske borze. Aktivnosti v zvezi z uvedbo € potekajo v skladu z akcijskim načrtom, ki je bil potrjen in sprejet s strani uprave borze. Uprava borze, kot organ odločanja, tudi nadzira izvajanje priprav v okviru delovne skupine.

Delo priprav se v veliki meri koordinira v okviru podskupine € odbora – Kapitalski trgi (ATVP, MF, KDD, borza, Združenje članov in DZU-jev), kjer dogovori glede potrebnih aktivnosti pri uvedbi € potekajo zelo konstruktivno. Vse navedene institucije smo si izmenjale in uskladile akcijske načrte, identificirana so bili glavna področja, ki se jih rešuje postopno. V okviru te podskupine deluje posebna IT skupina, ki še posebej rešuje tehnična vprašanja.

2. Komunikacija s subjekti priprav

Ljubljanska borza je v oktobru lani pripravila posebno spletno stran <http://www.ljse.si/cgi-bin/jve.cgi?doc=2892&sid=UDgeI2FJaNbEY3SB> z informacijami o uvedbi evra za kapitalski trg. Informacije so dostopne tudi v angleškem jeziku.

Glavni partnerji, za katere je potrebno zagotoviti pretok informacij z vidika borze, so borzni člani ter izdajatelji, katerih vrednostni papirji so uvrščeni na organizirani trg borze. Ljubljanska borza je začela z informiranjem borznih članov in izdajateljev v jeseni 2005, v letošnjem letu pa se je informiranje še intenziviralo. Informiranje poteka predvsem s posredovanjem pisnih dokumentov in objavami na spleti strani borze. V začetku letošnjega leta je borza organizirala tudi srečanja za borzne člane in izdajatelje, v okviru katerih se je obravnavala tudi tema uvedbe evra. Do sedaj smo prejeli vprašanja predvsem s strani borznih članov in jih rešujemo sproti.

3. Stanje in napredek pri vsebini priprav

Glavna področja, ki zadevajo uvedbo evra za Ljubljansko borzo, so predvsem

1. **trgovalni sistem in IT priprave,**

Prilagoditve v trgovalnem sistemu so vezane predvsem na zamenjavo valute, obdelavo neizvršenih naročil, urnik trgovanja ob koncu leta, prikaz tečajev in določitev koraka kotacije in decimalnih mest. Testiranja sistema z borznimi člani, KDD in ATVP potekajo v skladu s sprejetim načrtom.

2. **borzna tečajnica in drugi statistični podatki borze,**

Ljubljanska borza od 1.marca letos zagotavlja informativno in predhodno objavljane borzne tečajnice v evrih na borzni spletni strani. Ljubljanska borza bo vsa svoja redna statistična poročila začela pripravljati v evrih z dnem uveljavitve evra. Posamezne sklope statističnih podatkov za pretekla obdobja pa bo zagotovila tudi v evrih.

3. **izdajatelji**

Za izdajatelje dolžniških vrednostnih papirjev je ključna pretvorba amortizacijskih načrtov. ATVP, KDD in Ljubljanska borza, smo v sodelovanju z ostalimi člani Skupine za kapitalni trg sprejele enotno priporočilo načina preračunavanja vrednosti izplačil iz amortizacijskih načrtov obveznic, ki je bilo v marcu letos posredovano vsem izdajateljem obveznic nominiranih v SIT in objavljeno na spletnih straneh vseh treh institucij.

Za izdajatelje delnic je ključna sprememba pretvorba osnovnega kapitala in nominalnih zneskov delnic na evro, čeprav to na samo borzno trgovanje nima bistvenega vpliva. Pretvorba je vezana na sprejem novele zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1). Ocenjujemo, da bo potrebno izdajatelje na možne oblike redenominacije po uveljavitvi te novele še dodatno opozarjati.

Ocenjujemo, da potekajo priprave v skladu s sprejetim akcijskim načrtom. Do konca leta bo poudarek predvsem na naslednjih aktivnostih in reševanju odprtih vprašanj:

- zaključek testiranj in IT prilagoditve, pri čemer bo potrebno upoštevati manjše spremembe do konca septembra, ki jih prinaša novela ZTVP-1B;
- določitev trgovalnega koledarja ob koncu leta, ki je predmet usklajevanj med borznimi člani, KDD in Ljubljansko borzo, in bo sprejet do jeseni;
- spremljanje izdajateljev v zvezi s postopki redenominacije osnovnega kapitala in nominalnih zneskov delnic ter amortizacijskih načrtov obveznic.

III. KDD- Centralna klirinško depotna družba

1. Organizacija dela

Za uspešen prehod na evro je bil na pripravljen načrt prehoda na evro. Načrt prehoda zajema vse posledice zamenjave denarne valute na področjih prilagoditve računalniških aplikacij, sprememb lastnosti izdanih vrednostnih papirjev, potrebnih sprememb internih aktov in testiranja. Izvrševanje načrta prehoda spremlja Evro skupina, ki se sestaja vsakih 14 dni in je sestavljena iz uprave družbe in vseh nosilcev aktivnosti.

2. Komunikacija s subjekti priprav

KDD vsa obvestila, ki so namenjena zunanjim uporabnikom objavlja na posebni spletni strani http://www.kdd.si/obvestila/obvestila_prehod_na_evro/. Vsa obvestila, ki so namenjena določenim uporabnikom (članom KDD ali izdajateljem), pošiljamo z direktno pošto.

3. Stanje in napredek pri vsebini priprav

Glavna področja, ki zadevajo uvedbo evra za KDD so predvsem:

- prilagoditev računalniških aplikacij predvsem informacijskega sistema KDD, aplikacij za vključitev v plačilni sistem TARGET, prilagoditev računovodskih aplikacij in podpornih aplikacij za posredovanje podatkov,
- sprememba lastnosti izdanih vrednostnih papirjev, katere zajemajo možnost uvedbe kosovnih delnic in redenominacija dolžniških vrednostnih papirjev, ki so nominirani v tolarjih,
- spremembe internih aktov družbe, ki vključujejo spremembo pravil in navodil, ki bodo vključevala spremembe pri lastnostnih izdanih vrednostnih papirjev in spremembo vseh zneskov izraženih v tolarjih in
- testiranje vseh računalniških aplikacij za potrebe prehoda na evro v sodelovanju z Banko Slovenije, člani KDD in Ljubljansko borzo.

Na vseh področjih so vse dosedanje aktivnosti izvedene v časovnih okvirih, ki so bili določeni z načrtom prehoda.

IV. Združenje članov borze vrednostnih papirjev- GIZ

Organizacija dela

V okviru Združenja članov borze vrednostnih papirjev – GIZ (v nadaljevanju: združenje) je nalogo za sodelovanje z »evrokoordinacijo« prevzela delovna skupina združenja za priprave na uvedbo evra s sledečim članstvom:

- g. Gregor Bajraktarevič,

- mag. Katja Drobež,
- g. Mladen Kaliterna.

Člani delovne skupine so v skladu z navodili nadzornega sveta združenja na svojih sestankih v letu 2005 devetkrat obravnavali odprta vprašanja v zvezi z uvajanjem evra pri članih združenja ter se tudi udeleževali sestankov "evrokoordinacije" ter njene kapitalske skupine.

Delovni skupini je administrativno in ostalo podpora nudil tudi sekretar združenja: g. Damir Cavnik.

V okviru kapitalske skupine »evrokoordinacije«, ki jo vodi Agencija za trg vrednostnih papirjev je bila ustanovljena še posebna IT delovna (pod)skupina v kateri ima združenje dva sodelujoča in sicer:

- g. Gregorja Dolinar-ja in
- g. Roberta Majc-a.

Nadzor nad delom delovne skupine združenja za priprave na uvedbo evra izvaja nadzorni svet združenja.

Komunikacija s subjekti priprav

Združenje je svoje člane o novostih v zvezi s pripravami na uvedbo evra ter o vseh s strani »evrokoordinacije« posredovanih dokumentov obveščala preko svoje elektronske pošte. Skupaj z Agencijo za trg vrednostnih papirjev (ATVP) je bil dne 14.4.2005 organiziran tudi poseben sestanek v zvezi z uvajanjem evra na katerem so mag. Alja Markovič Čas (ATVP), g. Žiga Bahovec (Banka Slovenije), g. Matjaž Albreht (ATVP) in g. Damir Cavnik (združenje) članom združenja predstavili delo in vlogo »evrokoordinacije« ter kapitalske skupine v okviru nje, ki jo vodi ATVP ter odgovarjali na vprašanja članov v zvezi s tem. Na tem sestanku so se člani tudi podrobneje seznanili z obveznostmi, ki jih bodo morali izpolniti do uvedbe evra.

Stanje in napredek pri vsebini priprav

Najbolj aktualna aktivnost pri naših članih je trenutno razvoj, prilagajanje in testiranje programske opreme, ki so jo pripravili IT dobavitelji članov. Trenutno obstaja največja skrb pri članih, da bi prišlo do dodatne spremembe zakonodaje na področju uvedbe evra oziroma do dodatnih navodil, ki lahko povzročajo probleme pri popravkih že pripravljene programske opreme in s tem nastanek precejšnjih stroškov ter v skrajnem primeru tudi časovna neizpolnitev obveznosti predvidenih po akcijskem načrtu prilagoditev članov na uvedbo evra.

V. Združenje družb za upravljanje - GIZ

1. Organizacija dela

- a. Navesti lastno organizacijo dela**
- **odgovorni nosilci:**
Karmen Rejc, direktorica ZDU -GIZ
- **projektna ali drugačna organiziranost:**
V projekt so vključene vse članice ZDU – vse družbe za upravljanje.

- **zastopanstvo nosilcev posameznih vsebin priprav v njej**
Članice so imenovalle predstavnike, ki z ZDU sodelujejo v projektu prevzema evra.
 - **morebitne delovne skupine za posamezne dele priprav:**
IT skupina, skupina za računovodstvo, davčna skupina.
 - vključenost (sponzorstvo / nadzor) vodilnih (posamezniki / organi):
V vsakem DZUju je najmanj ena oseba zadolžena za vodenje priprav na prevzem evra.
 - **sistem poročanja o napredku nosilec priprav in sponzorjem) nadzornikom**
ZDU sodelovanje v Evro koordinaciji za kapitalni trg ter v nacionalni koordinaciji za tehnični prevzem evra. ZDU skrbi za redni pretok informacij med člani in ustreznimi evro koordinacijami.
- b. Navesti oceno organizacije dela pri subjektih priprav:**
- **upoštevajoč elemente iz tč. 1.1.**
Dobra.
 - **šibke točke in predlogi za izboljšanje**
Niso še znani vsi vhodni podatki, predpisi. Zaradi prej navedenega ni mogoče izvesti vseh priprav za prehod na evro.

2. Komunikacija s subjekti priprav

c. Navesti kanale pretoka informacij

- **elektronska komunikacija, internet**

ZDU članice redno obveščajo po običajni in elektronski pošti, na spletni strani imamo povezavo na strani, ki se nanašajo na uvedbo evra.

- **osebni stiki:**

Članicam odgovarjamo na vprašanja o uvedbi evra.

- **delavnice, seminarji ipd.**

Organizirali smo že več informativnih sestankov v zvezi z uvedbo evra, z informiranjem članic bomo nadaljevali. Poleg članic tekoče seznanjamo z vsemi novostmi tudi ponudnike programske opreme, ki sodelujejo z DZUji.

d. Odzivnost subjektov priprav na kanale pretoka (postavljanje vprašanj, pripombe, predlogi dopolnitev)

Odzivnost članic je dobra.

e. Šibke točke in predlogi za izboljšanje

Članice so zelo zaskrbljene zaradi časovnega načrta sprejema zakonov in podzakonskih aktov in s tem povezano pravočasno pripravo na zamenjavo valute. IT ponudniki opozarjajo, da morajo biti vsi »vhodni podatki« znani vsaj štiri mesece pred prehodom na evro.

3. Stanje in napredek pri vsebini priprav

f. Poznavanje sprememb v zakonodaji in morebitna odprta pravna vprašanja pri subjektih priprav

Spremembe so predvsem povezane z novim ZGD ter s tem povezano spremembo statuta in prospektov investicijskih družb. Zaradi spremembe valute bo potrebna tudi sprememba

pravil upravljanja in prospektov vzajemnih skladov. V zvezi s prej navedenim pričakujemo navodilo ATVP.

g. Računovodska vprašanja

Poskušamo reševati sproti.

h. Oskrba z € gotovino

DZU-ji ne poslujejo z gotovino.

i. IT priprave

Ponudnike programske opreme redno seznanjamo z vsemi novostmi, predstavniki ZDU sodelujejo v okviru IT skupine na ATVP.

j. Soodvisnost s pripravami v ostalih sektorjih

DZU so vezane predvsem na ATVP, Borzo, BPH, banke, skrbniške banke, KDD, DURS .

k. Testiranje (interno in medsektorsko)

Članice bodo v prihodnjih mesecih izvedle testiranje v okviru testnega poročanja ATVP.

l. Uporabnost in implementacija priporočil PAN II

Priporočila PAN II so pomoč pri razmišljanju in pripravi seznama potrebnih aktivnosti.

m. Časovno načrtovanje (ključne časovne točke preverjanj in datum zaključka priprav)

Časovno načrtovanje priprav se odvija v skladu z akcijskim načrtom DZUjev in se usklajuje s časovnim načrtovanjem zakonodajalca, nadzornih institucij in izvajalcev storitev. Datum zaključka priprav bo odvisen od sprejema ustrezne zakonodaje.

4. Morebitna odprta vprašanja (s predlogi reševanja)

Računovodska vprašanja

Ostaja odprto vprašanje na kakšen način zagotoviti ustrezne podatke za potrebe glavne knjige (če bo zahtevana s strani kogarkoli - revizija, davčna služba, ipd.) pregled usklajenosti glavne in pomožne knjige za zgodovinske podatke - od začetka poslovanja sklada do 31.12.2006 .

Pripravili:
Alja Markovič Čas
Boris Debevc
Polona Peterle
Iztok Kovač
Damir Cavnik
Karmen Rejc

S spoštovanjem.

mag. Alja Markovič Čas
namestnica direktorja

Vročiti s povratnico:

- Ministrstvo za finance, Župančičeva 3, Ljubljana:

mag. Žiga Lavrič, generalni direktor
mag. Katja Božič, v.d. generalnega direktorja
mag. Stanka C. Zadavec, v.d. generalnega direktorja

- Ljubljanska borza vrednostnih papirjev, d. d., Slovenska 56, Ljubljana

mag. Polona Peterle, direktorica sektorja za trgovanje, nadzor in analize

- KDD – Centralna klirinško depotna družba, d. d., Ljubljana, Tivolska 48, Ljubljana

g. Tomaž Rotar, izvršni direktor

- Združenje članov borze vrednostnih papirjev – GIZ, Tivolska 48, Ljubljana

g. Damir Cavnik, sekretar

- Združenje družb za upravljanje investicijskih skladov – GIZ, Čufarjeva 5, Ljubljana

ga. Karmen Rejc, direktorica

- Slovenski institut za revizijo, Dunajska 106, Ljubljana

dr. Marijan Odar, direktor

- Banka Slovenije, Slovenska 35, Ljubljana

g. Andrej Rant, viceguverner

- Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d.d., Dunajska 119, Ljubljana

g. Darko Torkar, direktor oddelka zakladništva

- Slovenska odškodninska družba, Mala ulica 5, Ljubljana

ga. Aleksandra Špiler, vodja oddelka zakladništva

- Slovenska izvozna družba, d.d., Josipine Turnograjske 6, Ljubljana

mag. Sibil Svilan, član uprave.

Agencija za zavarovalni nadzor

Številka: 30274-632/06-25/EKP

Datum: 19. 04. 2006

Trg republike 3
1000 Ljubljana SLOVENIJA
tel: +386 +1 2528 600 fax: +386 +1 2528 630

Banka Slovenije
g. Andrej Rant, viceguverner

*Slovenska 35
1505 Ljubljana*

Zadeva: Poročilo o poteku priprav na uvedbo evra v zavarovalniškem sektorju

Spoštovani gospod Rant,

V skladu z dogovorom v Koordinacijskem odboru za tehnične priprave za uvedbo evra vam v nadaljevanju pošiljamo poročilo o poteku priprav na uvedbo evra v zavarovalniškem sektorju.

I.

Agencija za zavarovalni nadzor (v nadaljevanju Agencija) je kot članica Koordinacijskega odbora za tehnične priprave za uvedbo evra (ustanovljena ob vključitvi Slovenije v ERM II) že konec leta 2004 izdelala **okvirni akcijski načrt poteka priprav uvedbe evra** v zavarovalniškem sektorju. Predstavnik Agencije v Koordinacijskem odboru sta direktor in namestnica direktorja.

Glede na to, da ima zavarovalništvo kot finančni sektor določene posebnosti, katere je potrebno spremljati v procesu priprav na uvedbo evra, je Agencija na tem finančnem področju prevzela vlogo koordinatorja v razmerju do Slovenskega zavarovalnega združenja (v nadaljevanju Združenje) kot interesnim Združenjem zavarovalnic.

Združenje je prav tako že konec leta 2004 **ustanovilo projektno skupino** za uvedbo evra (v nadaljevanju PSEUR). Predstavniki Agencije spremljajo delo PSEUR s prisotnostjo na njenih sestankih in srečanjih ter so tako seznanjeni z njenim potekom dela.

Na eni od začetnih sej je PSEUR sprejela sklep, da zavarovalnice do konca marca 2005 pripravijo akcijske načrte o poteku priprav na uvedbo evra v njihovo poslovanje. Iz njihovih poročil je razvidno, da so si potek priprav na uvedbo evra podobno organizirali, in sicer:

- odgovorni nosilci so člani uprave,
- organizacija je zastavljena projektno po posameznih področjih,
- vodja projekta oziroma ožja projektna skupina koordinira delo med posameznimi področji ter jih terminsko usklajuje,
- vzpostavljen je ustaljen način poročanja odgovornemu nosilcu projekta, t.j. članu uprave.

V začetku aprila 2005 je Agencija s predstavniki PSEUR sprejela sklep, da se pripravi vprašalnik o pripravah na dvojno označevanje cen in izpolnjevanju pogojev za uvedbo evra v zavarovalnicah. **Večina vprašanj je bilo do danes že pojasnjenih oziroma odgovorjenih**, tudi s pomočjo Koordinacijskega odbora za tehnične priprave za uvedbo evra, Ministrstva za gospodarstvo, Ministrstva za finance in Slovenskega inštituta za revizijo.

Na podlagi omenjenega vprašalnika je bilo razvidno, da zavarovalnice pri poteku priprav na uvedbo evra v njihovo poslovanje ne vidijo težav in zapletov. Prav tako se vse v samem procesu držijo akcijskih načrtov, ki so jih predstavile v mesecu marcu 2005. Tako so zavarovalnice v večini pričele z informativnim dvojnimi označevanjem cen že pred uradno določenim datumom, t.j. pred 1. marcem 2006, in tako uspešno zaključile prvo fazo omenjenega projekta. Tudi za samo uvedbo in prevzem evra kot edinega plačilnega sredstva v zavarovalnicah ocenjujejo, da ne bo težav, saj namreč že sedaj velik delež njihovega portfelja predstavljajo zavarovalne pogodbe, ki vključujejo t.i. devizno klavzulo in so torej zneski zavarovalnih premij kot tudi zavarovalnih vsot **že sedaj vezani na evro**. V zavarovalnicah so izpostavili, da se morebitna operativna tveganja lahko pojavijo na področju prilagoditve informacijske podpore pri obračunavanju zavarovalnih premij, vrednotenju finančnih naložb, računovodstvu ter opravljanju plačilnega prometa, zato tem področjem v zavarovalnicah posvečajo največ pozornosti.

V zavarovalnicah, **hčerinskih družbah evropskih zavarovalnic** (4 od 17 zavarovalnic), organizacija in potek priprav na prevzem evra poteka v skladu s postopki njihovih nadrejenih zavarovalnic, ki so evro kot valuto prevzele že pred nekaj leti (2002).

V pozavarovalnicah pri prevzemu evra ne pričakujejo posebnih težav predvsem zaradi dveh razlogov: večina pozavarovalnih pogodb z domačimi cedenti je že sedaj sklenjenih v evrih in **slovenske pozavarovalnice imajo dolgoletne izkušnje** na področju poslovnih vezi s partnerji iz »starih« držav članic EU, in so torej dodobra seznanjene s postopki prevzema evra.

Na koncu naj omenimo še, da so vse zavarovalnice v poročilih poudarile, da zaposlene vseskozi izobražujejo o poteku priprav na uvedbo evra in ob tem ustrezno prilagajajo in dopolnjujejo promocijski kot tudi pogodbeni material.

II.

Agencija je kot koordinator člane PSEUR vseskozi seznanjala s sklepi in delom Koordinacijskega odbora za tehnične priprave za uvedbo evra. Poleg stalne komunikacije predstavnikov Agencije s člani PSEUR, ima slednja prav tako svojega predstavnika v Koordinacijskem odboru za tehnične priprave za uvedbo evra ter je tako komunikacija s subjekti priprav dvakratno zagotovljena. Agencija je poseben poudarek pri komunikaciji s PSEUR namenila tudi **osebnim stikom ter zagotovila prisotnost svojih predstavnikov** na vseh srečanjih PSEUR na sedežu Združenja. Tako so predstavniki PSEUR podali tudi pobude in predloge za spremembo zakonskih predpisov in opozorili posamezne pristojne institucije na določene nejasnosti (Ministrstvo za gospodarstvo, Ministrstvo za finance v zvezi z dvojnimi označevanjem cen in zakonsko predpisanih najnižjih zavarovalnih vsotah, Slovenski inštitut za revizijo). **Zavarovalnice so preko PSEUR aktivno sodelovale pri pripravah na uvedbo evra.** Podale so predloge glede spremembe zakona o uvedbi evra, bilo je postavljeno veliko vprašanj (glede dvojnega označevanja cen, računovodskih vprašanj ob prehodu na evro, naložb...)

Zavarovalnice se preko PSEUR redno in sproti seznanjajo z delom, aktivnostmi in sklepi Koordinacijskega odbora za tehnične priprave za uvedbo evra. Pri tem so predstavniki zavarovalnic izrazili interes po tesnejšem sodelovanju z Združenjem bank Slovenije, saj je poslovanje zavarovalnic povezano s poslovanjem bank in preko teh s poslovanjem z ostalimi finančnimi institucijami ter drugimi pravnimi in fizičnimi osebami (kreditna zavarovanja, opravljanje plačilnega prometa, poslovanje bankarta).

Komunikacija in sodelovanje med zavarovalnicami, PSEUR in Agencijo poteka ustaljeno in si bomo prizadevali, da bo takšna/o ostala/o tudi do dokončne uvedbe evra.

III.

Zavarovalnice so bile s spremembami zakonodaje pravočasno seznanjene. Mnenja so, da je zakonodaja s področja prevzema evra obvladljiva ter že sprejete predpise izvajajo. Izrazili so željo in interes po čimprejšnjem sprejetju ostale zakonodaje, saj bi jim dorečenost le-te olajšala obvladovanje tveganj pri prehodu na evro.

S področja računovodstva so zavarovalnice posredovale Slovenskemu inštitutu za revizijo vprašanja glede preračuna v evre pri vrednotenju naložb ter v samih računovodskih izkazih. **Slovenski inštitut za revizijo jim je že posredoval odgovore** in priporočila. Trenutno s področja računovodstva v zavarovalnicah ni odprtih vprašanj.

Zavarovalnice so bankam že sporočile okvirno oceno potrebne gotovine v evrih, tako, da se bodo banke lahko na povpraševanje po gotovini s strani zavarovalnic ustrezno pripravile. Zavarovalnice, z večjim zavarovalnim portfeljem so izrazile željo po

dodatnem informiranju glede zagotavljanja in distribucije gotovine s strani bank kot tudi interes po **dodatnem izobraževanju glede poslovanja v obdobju dvojnega obtoka** gotovine in ugotavljanja ponaredkov. Zavarovalnice z manjšimi zavarovalnimi portfelji pa glede zagotavljanja gotovine ne vidijo posebnih težav.

V zavarovalnicah so osrednji dokumenti za uvedbo evra akcijski načrti, ki so jih prvič izdelale v mesecu marcu 2005 ter jih ustrezno dopolnile v letu 2006. Vse aktivnosti s področja priprav na prevzem evra potekajo v skladu z omenjenimi akcijskimi načrti ob upoštevanju tekočih informacij in novosti. Tako so zavarovalnice **s 1. marcem 2006 zaključile prvo fazo projekta prevzema evra** – zavarovalnice so evidentirale vse dokumente s tolarskimi in evro zneski, s čimer so zagotovile dvojno označevanje cen. Usklajevanje aktivnosti priprav na prevzem evra z akcijskim načrtom v zavarovalnicah poteka na naslednji način: zajem stanja, pripravljene prilagoditve, prilagojeni dokumenti, pripravljena orodja, začetek testiranja, konec testiranja, uvedba evra, konec dvojnega obtoka, zaključek projekta evra 30. 6. 2007.

Zavarovalnice so največ časa v projektu prevzema evra namenile **testiranju**, in sicer v obdobju od **drugega trimesečja 2006 do 30. 11. 2006**. Razlog je v visoki stopnji povezanosti vseh sprememb zaradi prevzema evra in posledično v izjemno zahtevnem integracijskem testiranju. Velik poudarek testiranja bo namenjen prav testiranju poslovanja s posameznimi komitenti.

Zavarovalnice so pri svojem delu povezane z bančnim sektorjem predvsem na področju nalaganja sredstev (depoziti), kreditnih zavarovanj in na področju plačilnega prometa. Agencija je tako na željo **Združenja sklicala tudi sestanek s predstavniki Združenja bank Slovenije in s predstavniki poslovnih bank**. Predstavniki zavarovalnic in bank so razpravljali o morebitnih težavah pri izvajanju plačilnega prometa tik pred uvedbo evra, to je konec leta 2006 in v začetku leta 2007, o morebitnih težavah pri poslovanju s karticami v tem obdobju ter o začetku testiranja poslovanja med zavarovalnicami in bankami.

Na sestanku so prisotni sklenili, da so srečanja predstavnikov bančnega in zavarovalniškega sektorja zelo dobrodošla in da tudi v nadaljevanju na takšen način zagotavljajo sektorsko medsebojno obveščanje o poteku priprav na uvedbo evra.

Zavarovalnice so se v poteku priprav na prevzem evra opirale na izkušnje »starih« državljanov članic EU, ki so evro prevzele v letu 2002, in so tako vseskozi usmerjale svoje delovanje na tem področju v skladu s **smernicami, priporočenimi v PAN II**. Že pred 1. marcem 2006 so pričele z akcijo dvojnega označevanja cen na policah, cenikih in informativnem gradivu. Izobražujejo svoje zaposlene, ki delajo s strankami, da obveščajo svoje kliente, pripravljajo reklamno gradivo.

Agencija je s ciljem boljšega pregleda dogajanja na področju poteka priprav za uvedbo evra vzpostavila tudi internetno stran, ki jo tekoče dopolnjuje.

Agencija predvideva, da bodo zavarovalnice do 30. 11. 2006 zaključile vse priprave na uvedbo evra tako, da bodo 1. 1. 2007 lahko prešle na izvajanje poslovanja v novi valuti.

Lepo pozdravljeni,

mag. Jurij Gorišek
direktor

POROČILO SEKTORSKIH NOSILCEV ZA KOORDINACIJSKI ODBOR – DELOVNA SKUPINA ZA ODNOS Z JAVNOSTMI

1. Izvajanje aktivnosti obveščanja javnosti

Nosilca: Banka Slovenije in Vlada RS (zanjo Urad vlade za informiranje)

Delovna skupina za odnose z javnostmi, ki deluje v okviru koordinacijskega odbora za tehnične priprave za uvedbo evra - soproredujeta ji tiskovna predstavnik Banke Slovenije in Vlade Republike Slovenije. Člani skupine so predstavniki Urada vlade za informiranje, Ministrstva za finance, Ministrstva za gospodarstvo, Službe vlade za evropske zadeve, Združenja bank Slovenije, Gospodarske zbornice Slovenije, Obrtne zbornice Slovenije, Agencije za trg vrednostnih papirjev, Statističnega urada Republike Slovenije in Zveze potrošnikov Slovenije.

Vlada Republike Slovenije in Banka Slovenije sta skupaj s predstavniki vseh navedenih inštitucij v prvi polovici leta 2005 pripravili skupno strategijo komuniciranja v podporo uvajanju evra v Sloveniji, ki jo je Svet Banke Slovenije potrdil dne 19.05.2005, Vlada Republike Slovenije pa dne 02.06.2005. Dokument predstavlja skupno podlago za nadaljnje aktivnosti za uspešno uvedbo evra v državi, ki bo izveden po sistemu t.i. "velikega poka", s predvideno uvedbo evra v državi dne 01.01.2007. Skupni dokument o komunikacijski strategiji je tudi javno dostopen v slovenski (<http://www.bsi.si/html/publikacije/evropa/Strategija%20evro.pdf>) in angleški (<http://www.bsi.si/html/eng/publications/europe/Euro%20campaign.pdf>) različici na spletnih straneh Banke Slovenije, Ministrstva za finance in Urada za informiranje.

Komunikacijske aktivnosti se izvajajo v skladu s sprejeto strategijo, o katerih se tekoče poroča koordinacijskemu odboru za tehnične priprave za uvedbo evra.

2. Glavno sporočilo kampanje:

Uvedba evra bo prinesla številne prednosti prebivalcem države in nacionalnemu gospodarstvu Slovenije.

3. Cilji komunikacijske kampanje

Osrednji cilj nacionalne komunikacijske kampanje, ki poteka pod sloganom 'EVRO – ZA VSE NAS', je dobra informiranost in seznanjenost prebivalstva o uvedbi evra, in sicer:

- splošno seznanjanje javnosti z delovanjem ekonomske in denarne unije, s prednostmi skupne valute in razlogi za odločitev za prevzem evra, pomenu in vlogi ECB po vstopu v evro območje.

- informiranje o projektu uvedbe evra in značilnostih posameznih stopenj njegovega uvajanja.

- praktično svetovanje ob sami uvedbi evra, ki bo gradilo zaupanje ljudi in omogočilo mehak ter hiter prevzem evra (poslovanje z gotovino in na računih v času dvojnega obtoka, delovanje bankomatov, prepoznavanje pristnosti evro bankovcev in kovancev ter njihovih ponaredkov, način zamenjave, ipd.).

- graditev zaupanja ljudi v evro.

V začetku je komunikacijska kampanja (ki se je neformalno začela z začetkom obveznega dvojnega označevanja cen) usmerjena zlasti v predstavitev nove valute, pravilom zaokroževanja in dvojnega označevanja cen, v informiranje o delovanju evro sistema ter k prednostim, ki jih prinaša uvedba evra, kot tudi v predstavitev delovanja ECB. Javnost bo potrebno spodbujati glede seznanjenosti o vrednosti posameznih evro kovancev in opozarjati na bodočo predvidoma mnogo večjo uporabo evro kovancev v primerjavi z uporabo sedanjih tolarskih kovancev. Pred samo menjavo valut, v zaključni fazi, bo kampanja osredotočena na seznanjanje javnosti o podrobnejšem časovnem poteku, lokacijah in načinu menjave gotovine.

4. Ciljne javnosti

Kampanja nagovarja vse prebivalce naše države. Posebna pozornost bo namenjena težje dosegljivim (podeželsko prebivalstvo, upokojenci, gospodinje, ljudje v bolnišnicah, zaporih, manj izobraženi, ...) - skupine, ki so praviloma slabše informirane in tudi izkazujejo manjši interes za družbeno dogajanje ter ranljivim skupinam (slepi in slabovidni, gluhe in naglušne osebe, zelo stari, osebe s težavami v duševnem razvoju, invalidi).

5. Časovni okvir

Kampanja se deli na več obdobj, ki se med seboj razlikujejo po vsebini, vrstah ter intenzivnosti aktivnosti:

Pripravljalna faza (05/2005-03/2006)

Uvajalna faza (04/2006 – 09/2006)

Končna faza (09/10/2006-15.01.2007)

Po-uvajalna faza (01/2007-06/2007)

5.1. Pripravljalno obdobje (maj 2005 do marec 2006):

Pripravljeni so bili četrtletni akcijski načrti, postavljena je bila komunikacijska infrastruktura delovne skupine in dogovorjeno medsebojno sodelovanje in usklajevanje, vzpostavljeni komunikacijski kanali, zbrani in obdelani podatki ter informacije, vzpostavitev ter priprava in izvedba javnih naročil. V tem obdobju so bili pripravljeni:

- baza odgovorov na vprašanja o evru v rubriki Evropomočnik (na spletnem portalu <http://evropa.gov.si>

- osrednji portal z informacijami o življenju in delu v EU za Slovence) – UVI;

- evrofon 080 2000 (enotna brezplačna klicna številka, ki deluje že 7 let, od 11/2005 ponuja odgovore tudi na vprašanja državljanov ob bodoči uvedbi evra v Sloveniji, za kar so bili informatorji posebej usposobljeni (dva izobraževalna seminarja) – UVI;

- izbrana celostna podoba kampanje in slogan. Kampanja poteka pod skupnim sloganom "Evro – za vse nas" in z izbrano celostno grafično podobo (izdelal slovenski avtor - oblikovalec Edi Berk, Studio Krog) naj bi prispevala k vizualizaciji programa, uporabljajo jo lahko tudi drugi udeleženci v kampanji za uvedbo evra v državi.

- novo skupno spletno mesto www.evro.si vsebuje pomembne vsebinske informacije in podatke, ki so razdeljena na tri ključna poglavja in posebej namenjena: prebivalstvu, pravnim osebam in novinarjem. Spletno mesto je povezano z vsemi ključnimi institucijami, ki so zadolžene za tehnični prevzem evra v državi. Spodbuja se čim širša povezanost. Spletno mesto je bilo 15.02.2006 aktivirano sprva v slovenskem jeziku, aprila 2006 bodo smiselno zaokroženi povzetki vsebin tudi v angleškem jeziku. Predvideno je, da bo skupno spletno mesto delovalo do sredine leta 2007.

- skupna informativna publikacija "Prihaja evro" v 10 jezikovnih različicah (slovenski, angleški, jezika manjših in narodnostnih skupnosti, ki živijo v Sloveniji), bo v prvi polovici maja poslana na vsa slovenska gospodinjstva (673.000 izvodov); publikacija je prilagojena tudi v povečanem tisku in glasovnem zapisu ter brailovi pisavi za slepe in slabovidne.

- Seminar za novinarje (06.03.2006) v Ljubljani, v sodelovanju z Evropsko komisijo in European Journalism Centre iz Maastrichta.

- Mednarodna konferenca o evru je bila organizirana dne 17.03.2006 v Ljubljani. Pripravljena je bila v sodelovanju z Evropsko komisijo (DG ECFIN) in slovenskimi organizatorji, z močno udeležbo visokih predstavnikov države, Banke Slovenije, evropskega komisarja za finančne zadeve ter drugi predavateljev. Namenjena je bila slovenskim strokovnim javnostim in predstavnikom iz držav članic EU.

- od maja 2006 dalje bodo informativni plakati Urada vlade za informiranje s sloganom in logotipom kampanje opozarjali na vire, kjer lahko državljanji dobijo informacije o evru (evrofon (080 2000) in evrofon@gov.si). Plakati bodo postavljeni na šole, univerze,

knjižnice, upravne enote, bolnice, zdravstvene domove, zavode za zaposlovanje, zapore, centre za socialno delo, dijaške in študentske domove, domove za ostarele.

- od maja 2006 dalje bodo lahko državljani uporabljali brezplačne evrodopisnice, s pomočjo katerih zastavljajo vprašanja, naročajo publikacije na kontaktnem naslovu evronabiralnika na UVI (naklada cca 100.000), Dostopne bodo na poštah, v knjižnicah, v upravnih enotah, na zavodih za zaposlovanje, na centrih za socialno delo, v zaporih, v domovih za ostarele.

- Urad je v redni letni razpis za sofinanciranje aktivnosti nevladnih organizacij informativne in izobraževalne narave vključil letos tudi sofinanciranje NVO za zagotovitev dejavnosti v podporo uvedbi evra (izbrano je bilo osem nevladnih organizacij za izvedbo različnih aktivnosti v letu 2006).

- Banka Slovenije izvaja izobraževanja glede poznavanja evro denarja, njegovih zaščitnih elementov.

- Banka Slovenije je sofinancirala vzpostavitev brezplačne telefonske linije Zvezi potrošnikov v povezavi s projektom 'Price Watch'.

- Banka Slovenije je pripravila razpis za evrokalkulatorje, ki jih bo ob koncu leta skupaj z informativno publikacijo poslala na vsa gospodinjstva.

- Urad vlade RS za informiranje in Banka Slovenije pripravljata v sodelovanju z Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve program aktivnosti za predstavnike ranljivih in težje dosegljivih skupin prebivalstva. Program bo pripravljen v maju in ga bodo izvajali skupaj z predstavniškimi organizacijami teh skupin do konca leta 2006 oz. tudi v začetku 2007.

Strateško partnerstvo z Evropsko komisijo

Republika Slovenija (v njenem imenu Ministrstvo za finance – minister g. dr. A. Bajuk) in Evropska komisija (v njenem imenu komisar za ekonomske in finančne zadeve g. Joaquin Almunia) sta 08.11.2005 podpisala sporazum o strateškem partnerstvu v slovenski nacionalni kampanji v podporo uvedbi evra. Ta sporazum je podlaga za pridobitev dodatnih finančnih sredstev za izvajanje kampanje iz evropskega programa PRINCE. Iz tega programa je bilo financirano (iz proračuna za leto 2005): tiskanje skupne publikacije Vlade in Banke Slovenije "Evro prihaja", seminar za novinarje in mednarodna konferenca o EMU in uvedbi evra.

Iz sredstev evropskega proračuna za leto 2006 bodo financirane še:

- zakup medijskega prostora za oglaševalsko kampanjo,
- promocijski material in nekatere druge operativne aktivnosti (nastopi na sejmih, delovanje evrofona, vzdrževanje spletnega mesta, itd.).

Twinning med Nizozemsko, Slovenijo in Litvo

Evropska komisija spodbuja twinning sodelovanje med novimi in starimi članici na področju prenosa dobrih praks, pridobitve novih znanj in izkušenj. Slovenija je izkoristila možnost povezovanja in sodelovanja z Nizozemsko kot eno od evropskih držav, ki je evro uvedla v 2002. V twinningu sodeluje tudi Litva.

Sodelovanje med Banko Slovenije in Evropsko centralno banko

Sporazum med Banko Slovenije in Evropsko centralno banko za sodelovanje v informacijski kampanji, ki je v končni fazi priprav. Omenjeni sporazum predvideva pripravo gradiv v slovenščini – zloženke o prepoznavanju evro denarja in plakate z bankovci in kovanci, gradiva za učitelje in slušatelje izobraževanj o prepoznavanju pristnosti denarja in njihovih zaščitnih elementov, sodelovanje pri razstavi evrobankovcev in kovancev (kupaj z Evropsko komisijo), video material, informativni material za novinarje, izobraževanje novinarjev.

5.2. Predvidene aktivnosti v uvajalni fazi (april do september 2006):

- organizacija razstave o evrokovancih in evrobankovcih v Narodnem muzeju od 6.6. do 10.7.2007, s predvidenima dogodkoma ob otvoritvi in zaprtju razstave ter pripravo organiziranih obiskov za šole, upokojske, invalidske organizacije.
- priprave za oglaševalsko-promocijsko akcijo (izvedba razpisa, izbor izvajalca, produkcija gradiv);
- izvajanje javnomnenjskih raziskav,
- aktivno delovanje evrofona kot skupne informativne točke za državljane;
- spletno komuniciranje (aktualne tematike, vprašanja in odgovori):
- predstavitve po osnovnih šolah, trgovskih središčih in izbranih sejmih (organizira in izvaja UVI – z informatorji) V zadnjih treh mesecih bodo na njih sodelovali tudi predstavniki Banke Slovenije s predstavitvami novega denarja in zaščitnih elementov (raziskave ECB so namreč pokazale, da je zanimanje ljudi za nov denar prisotno šele v zadnjih treh mesecih pred dejansko menjavo).
- seminarji in okrogle mize (npr. v centru Evropa);
- priprava informativnih zloženek in druge publikacije o tehničnih napotkih za menjavo denarja;
- izvajanje aktivnosti za ranljive in težje dosegljive, tudi s pomočjo prilagojene publikacije

5.3. Predvidene aktivnosti v končni fazi (september 2006 do januar 2007):

- izdaja druge publikacije o tehničnih napotkih za menjavo denarja, ki bo predvidoma novembra posredovana na vsa gospodinjstva;
- izdaja informativnih plakatov in zloženkov o denarju in prepoznavanju ponaredkov (skupaj z Evropsko centralno banko) in široka distribucija na vsa ključna mesta;
- spletno komuniciranje (aktualne tematike, vprašanja in odgovori);
- izvajanje oglaševalsko promocijskih aktivnosti (oglasila na TV, v tiskanih medijih, v kinematografih, na internetu);
- aktivno delovanje evrofona kot skupne informativne točke za državljane;
- predstavitve po osnovnih šolah, trgovskih središčih in izbranih sejnih;
- organizacija predstavitev, pogovorov s strokovnjaki, okroglih miz na sejmih in drugih srečanjih (Celjski sejem, Kmetijski sejem, festival tretjega življenjskega obdobja, Študentska arena; mesečne predstavitve novega denarja v centru Evropa za ciljne skupine)

5.4. Predvidene aktivnosti v po-uvajalni fazi (februar do junij 2007)

- informativne in svetovalne dejavnosti prek informativnih točk in spletnega mesta,
- aktivno delovanje evrofona kot skupne informativne točke za državljane.

V omenjenem poročilu so pisane predvsem aktivnosti, ki jih izvaja skupaj Vlada RS in Banka Slovenije v skladu s sporazumom o medsebojnem sodelovanju. Zaradi optimizacije stroškov sta instituciji uporabili že delujočo infrastrukturo Urada Vlade za informiranje, kar sta skladno s sporazumom potem upoštevali pri delitvi drugih stroškov. Drugi partnerji pripravljajo vsak svoje aktivnosti (npr. Združenje bank Slovenije pripravlja posebne publikacije za svoje komitente, zbornici različne dejavnosti za svoje člane...). Aktivnosti se usklajujejo in dopolnjujejo v okviru omenjene delovne skupine za odnose z javnostmi.

Načelni dogovor je, da je Vlada RS partner Evropski komisiji, BS pa Evropski centralni banki. Obe mednarodni instituciji sodelujeta oziroma bosta sodelovali v komunikacijski kampanji z gradivi, svojimi strokovnjaki in deloma (Evropska komisija) tudi s

financiranjem določenih aktivnosti. Informativna gradiva obeh institucij lahko uporabijo tudi drugi partnerji kampanji.

Zapisali:

Gordana Pipan , Banka Slovenije in Nada Serajnik Sraka, Urad vlade RS za informiranje

April 2006

Poročilo o sodelovanju
ZVEZE POTROŠNIKOV SLOVENIJE
pri pripravah na prevzem evra

Ljubljana, april 2006

I. Priprava in izdaja izobraževalne brošure za potrošnike in usmerjeno obveščanje potrošnikov v zvezi z uvedbo evra v letu 2005

Aktivnosti projekta **Svetovanje in informiranje ter zastopanje interesov potrošnikov v postopkih za uvedbo evra v Sloveniji – EVROPOTROŠNIK** so potekale na treh ravneh in sicer:

- A. Zastopanje interesov potrošnikov v postopkih priprav na uvedbo evra;
- B. Informiranje potrošnikov in gospodarskih subjektov o problemih potrošnikov ob uvedbi evra v evropskih državah, ki so že prevzele evro in informiranje zainteresiranih javnosti o pripravah na uvedbo enotne evropske valute v Sloveniji - mednarodna konferenca Evro - pogled potrošnikov;
- C. Informiranje in svetovanje potrošnikom - brošura Evropotrošnik

V nadaljevanju ločeno podajamo zaključno poročilo o opravljenih aktivnostih na navedenih ravneh:

A. Zastopanje interesov potrošnikov v postopkih priprav na uvedbo evra

V postopkih priprave na uvedbo evra, ki potekajo v Sloveniji interese potrošnikov s strani nevladnih organizacij zastopa Zveza potrošnikov Slovenije. ZPS je z vladnim imenovanjem v Koordinacijski odbor za tehnične priprave na uvedbo evra sprejela tudi odgovornost zastopanja interesov potrošnikov pri pripravi Zakona o dvojnem označevanju cen v tolarjih in evrih, Zakona o evru, pri pripravi nacionalne komunikacijske strategije za uvedbo evra in opravila usklajevanje

s finančnimi institucijami glede praktične izvedbe dvojnega označevanja cen za področje finančnih storitev. Od junija do novembra 2005 je ZPS opravila naslednje aktivnosti:

1.6.05 Sestanek z ATVP

ZPS je opravila usklajevalni sestanek s predstavniki ATVP, predstavniki borznoposredniških družb, bank in izdajateljev vrednostnih papirjev in dogovorila rešitve glede dvojnega označevanja cen.

1.6.05 - 3.6.05 Priprava nacionalne komunikacijske strategije za uvedbo evra

ZPS je aktivno sodelovala pri pripravi komunikacijske strategije za uvedbo evra, ki se bo izvajala na nacionalni ravni. Osnovni cilj kampanje je informiranje in izobraževanje v fazi pred in med uvajanjem evra ter svetovanje po uvedbi. Pomemben cilj kampanje je tudi graditev zaupanja ljudi v evro in gladek potek menjave.

7.6.05 Proučitev Predloga zakona o uvedbi evra

Ministrstvo za finance je ZPS v imenu Koordinacijskega odbora za tehnične priprave za uvedbo evra v RS poslalo v proučitev delovni osnutek zakona o uvedbi evra. ZPS je podala pripombe na prekratko obdobje dvojnega obtoka ter obdobje, ko bodo banke in hranilnice po konverzijskem razmerju brezplačno menjale tolarske bankovce in kovance v evro bankovce in kovance. Tako bi morala imeti Banka Slovenije možnost podaljšati rok brezplačne menjave v bankah in hranilnicah, če bi menjava potekala prepočasi.

8.6.05 Proučitev Predloga zakona o dvojnem označevanju cen v tolarjih in evrih

Ministrstvo za gospodarstvo je ZPS posredovalo v zadnji pregled Predlog zakona o dvojnem označevanju cen v tolarjih in evrih. ZPS je presojala, ali so pripombe ostalih članov delovne skupine v skladu s ciljem zaščite potrošnikov pred ob in po uvedbi evra. Odprta so ostala vprašanja zaokroževanja cen pri naftnih derivatih, morebitne določitve izjem za avto-taksije in vprašanje valute ob izidu katalogov. V ostalih delih je bil zakon usklajen že na prejšnjih delovnih skupinah.

9.6.05 Sestanek ZPS z Združenjem bank in Slovenskim zavarovalnim združenjem

Evro koordinacija je ZPS zadolžila, da opravi usklajevanje glede dvojnega označevanja cen za področje finančnih storitev, zato je ZPS organizirala usklajevalni sestanek z Združenjem bank in Slovenskim zavarovalnim združenjem. Razprava je tekla o urejanju dolgoročnih pogodbenih razmerjih, ki do že sklenjena oz. se bodo sklepala v obdobju dvojnega označevanja, Združenje bank in Slovensko zavarovalno združenje pa sta ZPS seznanila tudi z načrti za poslovanje ob prevzemanju evra (obveščanje strank, sklepanje dodatkov k pogodbam, spreminjanje splošnih pogojev itd.)

10.6.05 Sestanek delovne skupine Zakon o dvojnem označevanju cen v tolarjih in evrih

ZPS se je udeležila zadnjega usklajevalnega sestanka delovne skupine Zakon o dvojnem označevanju cen v tolarjih in evrih. ZPS je podala soglasje k obravnavi zakona po hitrem postopku, da bi se mogla podjetja pravočasno in učinkovito pripraviti na dvojno označevanje cen. Na sestanku smo dosegli tudi konsenz glede zaokroževanja cen pri bencinskih servisih, pobudo GZS, da se cene, navedene v katalogih, določijo po parametrih, ki so znani v času tiskanja kataloga, pa smo ostali člani skupine soglasno zavrnili in se strinjali, da mora ostati določilo »v vodilni valuti na datum izida kataloga«, nespremenjeno.

10.6.05 Sestanek Koordinacijskega odbora za tehnične priprave za uvedbo evra v RS

ZPS se je v okviru koordinacije seznanila z delovnim besedilom zakona o uvedbi evra ter informacijsko strategijo ob uvedbi evra. ZPS se je zavzela za opravo TOM-a ob uvedbi evra, česar pa koordinacija še ni sprejela.

14.7.05 Sestanek Koordinacijskega odbora za tehnične priprave za uvedbo evra v RS

ZPS se je seznanila s poročilom načrta prevzema evra v sistemu državne statistike, z informacijo o poteku priprav za prevzem evra v bankah, s potekom priprav in pregledom zakonodaje za uvedbo evra za področje javne uprave, s potekom priprav uvedbe evra na področju gospodarstva, pozornost pa smo znova posvetili tudi problematiki uvedbe evra na področju izplačevanja pokojnin.

18.7.05 Sestanek koordinacijske skupine za odnose z javnostmi

Skupina je dopolnila informacijsko strategijo ob uvedbi evra. Začeli so se pogovori o celostni grafični komunikacijske strategije, spletnem komuniciranju, nakladah in distribuciji ter naročilu publikacij pri EK in EBC. Skupina je natančneje razčlenila ciljne javnosti.

19.7.05 Sestanek z Obrtno zbornico Slovenije

ZPS je s predstavniki OZS spregovorila o pripravah na spremljanje cen ob uvajanju evra na področju storitev. OZS je podala pobudo za izobraževanje članov o potrošniških vsebinah.

20.7.05 Sestanek DS za pripravo spremljanja cen ob uvajanju evra v trgovini na drobno

ZPS je sklicala Sestanek delovne skupine za pripravo spremljanja cen ob uvajanju evra v trgovini na drobno z namenom, da predstavnike GZS seznanijo z okvirno metodologijo, ki bo uporabljena pri spremljanju cen izdelkov (price watch). Združenje za trgovino je namreč podprlo Zvezo potrošnikov Slovenije pri izvedbi projekta Spremljanja cen - Price watch in predlagalo, da se za pripravo izhodišč projekta imenuje delovna skupina, ki bo oblikovala strokovna izhodišča za izvedbo projekta.

27.7.05 Sestanek z Nabilom Jijaklijem, predstavnikom Evropske komisije za komunikacije

ZPS je na sestanku z Nabilom Jijaklijem, predstavnikom Evropske komisije za komunikacije predstavila načrtovane komunikacijske aktivnosti in price watch. Vsi udeleženci, člani koordinacijske skupine za odnose z javnostmi, vključno s predstavnikom EK, so poudarili pomembnost aktivnosti neodvisnega informiranja potrošniške organizacije ob uvedbi evra ter neodvisnega nadzora nad cenami. Kot je poudaril predstavnik EK Nabil Jijakli, bo za načrtovane aktivnosti ZPS, zlasti za price watch, potrebno v celoti poiskati vladne vire financiranja.

2.9.05 Sestanek s Statističnim uradom RS o spremljanju cen in drugih aktivnosti ob prehodu na evro

ZPS je predstavila načrt dela in aktivnosti, ki jih nameravamo na področju cen izvajati v času pred in po uvedbi evra. SURS, ki ob prehodu na evro na področju cen zaenkrat ne načrtuje kakšnih dodatnih aktivnosti, pa je predstavil še svojo prakso in izkušnje s spremljanjem cen na terenu (npr. kako izbirajo proizvode, trgovine, kako ravnajo v primeru spremembe kvalitete).

12.9.05 Poziv Koordinacijskemu odboru za tehnične priprave za uvedbo evra,

da zavzame javno stališče do podražitev NLB pred uvedbo evra in točko uvrsti na dnevni red koordinacije. Argument NLB je namreč bil, da so podražitve za opravljanje plačilnega prometa v domovini za plačilne naloge, plačane prek spletne poslovalnice Klik NLB, potrebne zaradi usklajevanja cen s cenami storitev v EU ob prehodu na evro. ZPS opozarja, da obstaja realna nevarnost, da bodo slovenski potrošniki delili usodo potrošnikov ostalih

držav, ki so že prevzele evro in bile pri tem priča neupravičenim podražitvam izdelkov in storitev pred, med in po uvedbi evra.

22.9.05 Poziv Uradu za varstvo konkurence, da preuči primer podražitev NLB pred uvedbo evra, zaradi možne zlorabe prevladujočega položaja na trgu, saj gre za banko s pomembnim tržnim deležem.

27.9.05 Koordinacijska skupina za odnose z javnostmi

Seznanitev s pripravami na twinning program z nizozemsko vlado, ki ga bo v imenu RS izvajal Urad vlade za informiranje, priprava medijskih načrtov kampanje ob uvedbi evra, priprava na sestanek z multiplikatorji kampanje.

05.10. 05 Sestanek koordinacije za prevzem evra.

21.10.05 Sestanek na BS in usklajevanja glede finančnega instrumenta posebna položnica po uvedbi evra.

04.11.05 Sestanek koordinacijske skupine za stike z javnostmi

18.11.05 10. sestanek Koordinacijskega odbora za tehnične priprave za uvedbo evra

B. Informiranje potrošnikov in gospodarskih subjektov o problemih potrošnikov ob uvedbi evra v evropskih državah, ki so že prevzele evro in informiranje zainteresiranih javnosti o pripravah na uvedbo enotne evropske valute v Sloveniji - mednarodna konferenca Evro - pogled potrošnikov

22. 6. 05, Mednarodna konferenca Evro - pogled potrošnikov

Mednarodna konferenca Evro – pogled potrošnikov, ki jo je pripravila Zveza potrošnikov Slovenije v sodelovanju z Združenjem za trgovino pri Gospodarski zbornici Slovenije in ob pomoči Banke Slovenije, je potekala v sredo, 22. junija 2005. Mednarodna konferenca je bila namenjena potrošnikom, zaposlenim v javni upravi, bančništvu, trgovini, javnih storitvah in predstavnikom medijev. Namenjena je bila tudi predstavnikom potrošniških organizacij v novih članicah EU posebej tistim, ki nameravajo uvesti evro kot nacionalno valuto v naslednjih letih. Udeležencem so spregovorili Andrej Rant, viceguverner Banke Slovenija, mag. Peter Puhan, direktor Direktorata za notranji trg pri Ministrstvu za gospodarstvo, Viktor Vauhnik, namestnik predsednika Združenja za trgovino pri GZS in Mateja Tilia, sekretarka Združenja za trgovino pri GZS. Vladni predstavniki so udeležence seznanili z načrtom uvedbe evra v Sloveniji, s predvidenim časovnim potekom, procedurami prevzema evra in potrebnimi prilagoditvami ter Zakonom o dvojnem označevanju cen, predstavljene pa so bile tudi ostale aktivnosti Banke Slovenije in Vlade Republike Slovenije v obdobju ERM2, predvstopnem obdobju in obdobju zamenjave valut. Udeleženci konference so se seznanili tudi z analizo stroškov podjetij ob uvedbi dvojnega informativnega označevanja cen, pri čemer so predstavniki gospodarstva izrazili

bojazen dodatne stroškovne obremenitve trgovskih podjetij, ki naj bi nastopila v primeru, da ob začetku informativnega dvojnega označevanja cen menjalni tečaj med nacionalno valuto in evrom še ne bo fiksiran.

Na konferenci so spregovorili tudi predstavniki evropske potrošniške organizacije BEUC, Direktorata za ekonomske in finančne zadeve ECFIN ter predstavniki potrošniških organizacij Avstrije, Belgije, Nizozemske, Finske, Grčije in Italije, ki so predstavili potek in posledice prevzema evra v svojih državah (neupravičene podražitve cen) ter podali enotno priporočilo: Za zaščito potrošnikov pred neupravičenimi podražitvami cen in posledično čezmerno inflacijo sta ključnega pomena dvojno označevanje cen in dovolj zgodnje sistematično spremljanje cen na trgu, ki ga izvaja neodvisna potrošniška organizacija ob sočasnem obveščanju ter ozaveščanju potrošnikov.

12.9.05 Uvedba evra – Studio city RTV Slovenija

Javnost smo opozorili na zamudo pri spremljanju cen pred uvedbo evra zaradi težav s financiranjem.

Izkušnje držav, ki so že prevzele evro, kažejo, da se prvi val podražitev zgodi že pred uvedbo evra.

23.9.05 Petkovo srečanje – Radio Slovenija

V 45 minutni kontaktni oddaji je predsednica ZPS opozorila na položaj potrošnikov ob uvedbi evra, spregovorila o problemih potrošnikov ob uvedbi evra v evropskih državah, ki so že prevzele evro in potrošnike seznanila s pripravami ZPS na uvedbo enotne evropske valute v Sloveniji.

Spregovorila je tudi o pomenu neodvisnega obveščanja potrošnikov ob uvedbi nove valute in pomenu neodvisnega nadzora nad cenami izdelkov in storitev pred, med in po uvedbi evra.

15.11.05 Priprava gradiva in vsebin za izobraževanje za evrofoniste

17.11.05 Izid revije VIP in v njem prispevek o evrokovancih, zlasti podobah slovenskih evrokovancev.

29.11.05 Nastop predstavnika ZPS na Evro seminarju za Evrotelefoniste.

C Informiranje in svetovanje potrošnikom - brošura Evropotrošnik

ZPS analizirala problematike varstva potrošnikov ob prevzemu evra, določila ciljno javnost, ključne vsebine in način nagovora. Sledili so priprava koncepta brošure, priprava besedil in slikovnega materiala, oblikovanje in lektoriranje ter tiskanje. Brošura je izšla v obliki koledarja, format A4, obojestranski barvni tisk, 16 strani.

10.000 izvodov brošure je bilo dostavljenih UVP, 10.000 pa jih je po svojih kanalih distribuirala ZPS (vsem članom ZPS, gospodarski in obrtni zbornici, publikacija pa je dosegljiva tudi na sedežu ZPS, v elektronski obliki pa na spletni strani ZPS.) Publikacijo smo na novinarski konferenci in s sporočilom za javnost predstavili tudi medijem in zainteresirani javnosti.

II. Priprava metodologije za izvedbo spremljanja cen ob prehodu Republike Slovenije na evro

Z izvedbo projekta »Priprava metodologije za izvedbo spremljanja cen ob prehodu Republike Slovenije na evro« smo pripravili strokovne podlage za spremljanje cen ob uvajanju evra v Sloveniji, ki z vidika varstva potrošnikov pomeni pomemben inštrument nadzora nad gibanjem cen v obdobju pred in po uvedbi evra v Sloveniji.

Spremljanje cen izdelkov in storitev pred, med samim procesom ter po menjavi valut in opozarjanje na nadpovprečne podražitve, do katerih lahko pride, ker bi ponudniki izkoristili prehod na evro z nesorazmernim povišanjem cen v SIT - tudi zaradi prevalitve stroškov prehoda na evro na potrošnike, ali pa zaradi špekulativnega preračunavanja cen iz SIT v evre - je pomembno tako z vidika informiranja in osveščanja potrošnikov, kot tudi z vidika izvajanja pritiska na ponudnike izdelkov in storitev, pri katerih so takšne podražitve na podlagi spremljanja cen ugotovljene. Pritisk je mogoče izvajati prek javne objave rezultatov spremljanja cen in s pozivanjem potrošnikov k sporočanju nadpovprečnih podražitev.

Izvajanje neformalnega nadzora nad gibanjem cen je pomembno ne le zaradi varstva interesov potrošnikov ampak tudi zaradi zmanjševanja inflacijskih pritiskov na cene izdelkov in storitev.

S to metodologijo smo oblikovali strokovne podlage za izvajanje spremljanja cen tistih izdelkov in storitev, ki predstavljajo v izdatkih gospodinjev pomembnejši delež, vključili pa smo tudi vse tiste izdelke in storitve, pri katerih so ob uvajanju evra v državah sedanjega evroobmočja zabeležili nadpovprečne podražitve.

Predlog časovnega načrta izvajanja spremljanja cen:

Pred uvedbo evra:

1. snemanje marec 2006
2. snemanje junij 2006
3. snemanje september 2006

Po uvedbi evra:

4. snemanje januar 2007
5. snemanje april 2007
6. snemanje junij 2007
7. snemanje september 2007

III. Nosilca dejavnosti :

- Breda Kutin, univ.dipl.ekon.
- Damjana Pondelek, univ.dipl.nov.

Breda Kutin, predsednica ZPS